

SITUAȚIA CULTELOR DIN DOBROGEA ÎNTR-UN DOCUMENT DIN ANUL 1963

Virgil COMAN*

THE SITUATION OF THE RELIGIOUS CULTS IN DOBRUDJA IN A 1963 DOCUMENT**Abstract:**

In recent years, as a result of processing the documents issued by the former structures of Romanian Communist Party Constanta, currently housed by the Constanta County Heritage Service of the National Archives, a series of archival evidence for the cults of Dobrudja have been identified; these were drawn up by representatives of the Department of Religious Affaires within the Board of Council of Ministers. In this study we aimed to present a document written in 1963 by the assignee for Dobrudja, which analyzed a total of 12 authorized confessions, namely: Orthodox, Orthodox-Greek, Old Style (Lippovan), Roman Catholic, Armenian-Grigorian, evangelical CA (Confession Augustan), Mosaic, Muslim, Seventh-day Adventist, Baptist, Christian Gospel, Pentecostal, and two banned religious groups, reformist Adventists and factious Pentecostal.

*

Keywords: cults, ethnic groups, Department of Religious Affaires, Dobrudja

Cuvinte cheie: culte, etnii, Departamentul Cultelor, Dobrogea

Este îndeobște cunoscut faptul că ținutul dintre Dunăre și Marea Neagră, atât de primitiv de statornicire, conviețuire, creație și afirmare, este unul în care coabitează, în mod pașnic, de o bună perioadă, reprezentanți ai mai multor etnii și confesii. Analiza atentă a realităților din acest areal, privită prin intermediul manifestărilor reprezentanților cultelor, ne oferă posibilitatea de a înțelege mai bine specificul Dobrogei, în care dialogul interetnic și interconfesional reprezintă o certitudine.

Prezentarea situației cultelor din spațiul dobrogean în perioada postbelică, în cazul nostru într-un document din anul 1963, trebuie, în opinia noastră, să fie precedată de o perspectivă generală, menită a înțelege mai bine dinamica vieții religioase a dobrogenilor. Aceasta a evoluat, după reintegrarea Dobrogei la Statul Român în anul 1878, în concordanță cu noile transformări din plan politico-demografic, odată cu creșterea numărului de ortodocși, sporind și numărul unor astfel de lăcașuri de cult. Din luna martie a anului 1879 parohiile ortodoxe din județele Constanța și Tulcea sunt integrate provizoriu Eparhiei Dunării de Jos¹, apoi definitiv, în februarie 1881².

După Primul Război Mondial, mai exact la data de 10 martie 1923, este reînființată Episcopia Tomisului (Constanței)³, cu jurisdicție canonică asupra județelor Constanța, Ialomița,

* Director – Serviciul Județean Constanța al Arhivelor Naționale.

¹ E. Drăgoi, *Ierarhi și preoți de seamă la Dunărea de Jos 1864-1989*, Galați 1990, p. 15.

² A. Rădulescu *Mitropolia Tomisului. Tradiție și actualitate*, Constanța, 2004, p. 109.

³ *Ibidem*, p. 113-119; vezi și N. Runcan, *Aspecte din viața creștină dobrogeană de la începuturi până în zilele noastre*, în Lascu, S., Vitanos, C. (coord.), *Colegiul Pedagogic „Constantin Brătescu”*. Valori ale civilizației românești în Dobrogea, Constanța, 1993, p.208; Idem, 2003, p. 270-274.

Caliacra și Durostor, județul Tulcea rămânând, în continuare, sub oblăduirea Episcopiei Dunării de Jos⁴.

Nu este însă mai puțin adevărat că în perioada interbelică, pentru susținerea și întărirea ortodoxiei în cuprinsul Episcopiei Tomisului (Constanței), o anumită atenție a fost acordată și combaterii activității unor culte creștine, prin susținerea de acțiuni cu caracter misionar⁵. Cu toate acestea, putem vorbi de existența unui mozaic multiconfesional⁶ bine definit, marcat de existența a numeroase lăcașuri de cult, multe fiind construite în ultimele decenii ale secolului al XIX-lea și primele decenii ale secolului XX⁷.

Izbucnirea celui de-al Doilea Război Mondial, la data de 1 septembrie 1939, rapturile teritoriale la care a fost supusă România în anul 1940, mișcările de populație petrecute în Dobrogea ca urmare a unor tratate sau convenții⁸, dar și intrarea țării noastre în război împotriva Uniunii Sovietice la data de 22 iunie 1941 pentru eliberarea Basarabiei și a Nordului Bucovinei, aveau să se repercuteze și asupra vieții religioase a dobrogenilor. Mai mult, odată cu izbucnirea confruntărilor militare, arealul cuprins între Dunăre și Marea Neagră a fost declarat zonă de operații deoarece, prin poziția sa geografică, „Dobrogea a ocupat un loc strategic însemnat în planurile militare germane, Marea Neagră și Dunărea oferind cele mai bune posibilități de legătură cu țările din zona mediteraneană de operații, cât și cu frontul din partea de sud a U.R.S.S.”⁹.

Evenimentele petrecute în România la data de 23 august 1944 aveau să-și pună amprenta în mod hotărâtor asupra evoluției politico-economice și sociale. În plan politic intern, după 23 august 1944 în România pluripartidismul își va găsi legitimitatea în prevederile Constituției din 1923, repusă în vigoare, parțial, prin Decretul regal din 31 august 1944, însă, funcționarea sa va fi perturbată de prevederile Convenției de Armistițiu din 12 septembrie 1944, care stabilea, în realitate, un regim de ocupație sovietică¹⁰. Practic, arealul dobrogean a intrat sub incidența numitei convenții încă înainte ca aceasta să fie semnată, mărturie în acest sens fiind faptele petrecute aici odată cu instalarea trupelor sovietice, imediat după înlăturarea lui Antonescu¹¹.

Evoluția României în contextul geopolitic determinat de înțelegerile dintre marile puteri și accentuarea crizei politice interne a determinat numirea, la 6 martie 1945, de către regele

⁴ E. Drăgoi, *op. cit.*, p. 16.

⁵ Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Constanța, (în continuare S.J.A.N. Constanța), fond Episcopia Constanței, dosar 1/1936, f. 13-32; vezi și C. Staicu, *Raport-program pentru misiune*, în „Tomis. Revistă eparhială de Constanța”, XIII, 8-9-10, 1936, p. 267-287; V. Coman, *Situația unor culte creștine din cuprinsul Episcopiei Tomisului (Constanței) într-un document din anul 1936*, în V. Ciorbea, C. Apostoleanu, A. Gheorghiu (ed.), *In memoriam Liliana Lazia*, Constanța, 2012, p. 297-321.

⁶ Informații despre cultele din Dobrogea până la izbucnirea celui de-al Doilea Război Mondial vezi și la G. Ilinoiu, *Culte în Dobrogea, în 1878-1928. Dobrogea. Cincizeci de ani de viață românească*, București, 1928, p. 585-639; T. Tavitian, *Dobrogea, tărâmul dintre ape*, Constanța, 2005, p. 340-361; F. Stan, *Incursiuni în istoria comunităților etnice dobrogene*, în V. Ciorbea (ed.), *Dobrogea 1878-2008. Orizonturi deschise de mandatul european*, Constanța, 2008, p. 407-423; I. Râșnoveanu, *Aspecte privind minoritățile etnice și religioase din Dobrogea interbelică*, în Coman, V. (ed.), *Dobrogea model de conviețuire multiethnică și multiculturală*, Constanța, 2008, p. 251-263; R. Limona, *Populația Dobrogei în perioada interbelică*, Tulcea, 2009, p. 99-117.

⁷ G. Rădulescu, *Starea religioasă a Dobrogei, în decursul vremurilor*, Ed. II, Constanța, 2011, p. 106-107; ****Zece ani de autonomie bisericească*, p. 16-152; ****Ghidul principalelor așezăminte religioase din Dobrogea, passim*; ****Monumentele religioase ale Dobrogei, passim*.

⁸ D. Gherasim, *Schimbul de populații între state*, București, 1943, p. 88-115; D. Șandru, *Armenii dobrogeni în istoria și civilizația românilor*, Constanța, 2003, p. 102-111; V. Coman, N. Grigore, *Schimbul de populație româno-bulgar. Implicațiile asupra românilor evacuați. Documente (1940-1948)*, Constanța, 2010. Informații referitoare la etnicii germani din Dobrogea repatriați ca urmare a aplicării Convenției încheiate între Statul Român și Reichul German la 22 octombrie 1940 vezi la H. Stinghe, C. Toma, *Despre germanii din Dobrogea*, Ed. II, Constanța, 2007, p. 217-230; V. Coman, *Unele considerații privind populația de etnie germană din județul Constanța în anul 1940*, în V. Ciorbea (ed.), *Germanii dobrogeni – istorie și civilizație*, Constanța, 2006, p. 219-224; C. Cheramidoglu, *Germanii dobrogeni în perioada 1941-1947*, în V. Ciorbea (ed.), *Germanii dobrogeni – istorie și civilizație*, Constanța, 2006, p. 225-226.

⁹ A. Rădulescu, I. Bitoleanu, *Istoria Dobrogei*, Ed. II, Constanța, 1998, p. 447.

¹⁰ M. Cojoc, *Evoluția Dobrogei între anii 1944-1964. Principalele aspecte din economie și societate*, București, 2001, p. 17-71.

¹¹ *Ibidem*, p. 30.

Mihai I, a unui guvern al Frontului Național Democrat, în frunte cu Petru Groza, din care mai făceau parte gruparea liberală condusă de Gheorghe Tătărescu și cea național-țărănistă condusă de Anton Alexandrescu¹².

Negocierile privind încheierea păcii cu România, începute la Paris la 19 iulie 1946, s-au încheiat la 10 februarie 1947 când a fost semnat tratatul de pace între România, pe de-o parte, și Națiunile Unite, pe de altă parte. Din textul acestuia rezultă, între altele, că România a fost tratată ca o țară învinsă și nu i s-a recunoscut cobeligeranța, și, de asemenea s-a consfințit menținerea trupelor sovietice în țară precum și obligația României de a plăti mari despăgubiri de război.

După 10 februarie 1947 România a ieșit de sub regimul Convenției de Armistițiu devenind, formal, un stat independent și suveran. Înalta Comisie Aliată de Control își încheia activitatea astfel încât S.U.A. și Marea Britanie nu au mai putut influența, în mod hotărâtor, evoluția postbelică a României, principalul rol revenindu-i Uniunii Sovietice în această zonă de interese, care nu s-a sfiit să-și impună propria formă de organizare și conducere politico-statală¹³.

În noul cadru prestabilit de Marile Puteri, România a evoluat spre un sistem politic totalitar, în care nota dominantă a vieții politice, începând cu anul 1947, a fost creșterea rolului Partidului Comunist Român, sprijinit direct de la Moscova. Practic, de acum înainte lupta acestui partid pentru controlul absolut al vieții politice a fost una deschisă, ea fiind resimțită și în Dobrogea¹⁴.

În plan politic intern sfârșitul acestui an avea să aducă modificări esențiale, regimul monarhic fiind înlocuit cu cel republican. Astfel, la data de 30 decembrie 1947, regele Mihai I a trebuit să semneze actul de abdicare¹⁵, iar România a fost proclamată, în aceeași zi, Republică Populară, în frunte cu un Prezidiu Provizoriu¹⁶. Instalați la putere, comuniștii au pus în practică, în deceniul următor, o politică de sovietizare a României, în care nu-și mai găseau locul democrația, cele mai elementare drepturi și libertăți cetățenești, respectarea proprietății ș.a.

Anul 1948 avea să fie unul decisiv pentru evoluția României pentru următoarele patru decenii. La data de 4 ianuarie s-a constituit Comisia Centrală pentru organizarea Congresului de unificare a Partidului Comunist cu Partidul Social-Democrat, în vederea constituirii Partidului Unic Muncitoresc, și s-au aprobat instrucțiunile pentru alegerea organelor de conducere locală și a delegaților la Congres. Desfășurat între 21-23 februarie 1948 în sala Ateneului Român, acesta a ales Comitetul Central care, mai apoi, în ședința din 24 februarie, a ales Biroul Politic și Secretariatul Comitetului Central (Gheorghe Gheorghiu-Dej – secretar general, Ana Pauker, Teohari Georgescu și Lothar Rădăceanu – secretari). Practic, acest moment avea să consfințească preponderența absolută a comuniștilor în toate organele de conducere care își vor impune propriul model de organizare al societății. În mod firesc se cerea adoptarea unei noi legi fundamentale menită a consacra forma de stat republicană. Totodată, se aveau în vedere ample transformări economice și politice¹⁷.

La data de 27 februarie 1948 ia ființă Frontul Democrației Populare¹⁸ care va obține, la alegerile din luna următoare, 93,2% din voturi și 405 mandate. Nu peste multă vreme, la data de 13 aprilie 1948, Marea Adunare Națională votează, în unanimitate, Constituția care va legitima noul regim politic din România¹⁹. În aceste condiții, inclusiv raporturile dintre Biserică și Stat vor avea de suferit.

¹² I. Scurtu (ed.), *România. Viața politică în documente. 1945*, p. 183-184.

¹³ F. Dobrinescu, *România și organizarea postbelică a lumii (1945-1947)*, București, 1988, *passim*; vezi și F. Dobrinescu, D. Tompea, *România la cele două conferințe de pace de la Paris (1919-1920, 1946-1947). Un studiu comparativ*, Focșani, 1996, *passim*; V. Moisuc, *Istoria relațiilor internaționale. Până la mijlocul secolului al XX-lea*, București, 2002, p. 305-311; M. Cojoc, *op. cit.*, p. 68.

¹⁴ M. Cojoc, *op. cit.*, p. 68.

¹⁵ I. Scurtu (ed.), *România. Viața politică în documente. 1947*, p. 289-290.

¹⁶ *Ibidem*, p. 290-293.

¹⁷ I. Scurtu, *Studiu introductiv*, în *Stenogramele ședințelor Biroului Politic al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român, I, 1948*, București, 2002, III-IV.

¹⁸ *Ibidem*, V.

¹⁹ I. Muraru, G. Iancu, *Constituțiile române – Texte. Note. Presentare Comparativă*. Ed. III, București, 1995, p. 113-130.

Prin promulgarea Decretului 177/ 1948 privind regimul general al cultelor religioase, în fapt noua lege a cultelor, se cristaliza cadrul legislativ în acest domeniu care prelua concepte și formulări din legislația sovietică²⁰. Mai mult, prin Decretul 178/1948, pentru organizarea Ministerului Cultelor, se instituia supravegherea și controlul asupra tuturor cultelor religioase și asupra așezămintelor acestora²¹, un rol foarte important avându-l „delegații speciali”, în speță împuterniciții pentru culte din teritoriu²² care, din a doua jumătate a anului 1948, vor depinde, în mare măsură, de Comitetul Central al PMR²³. În anul următor va fi promulgată o nouă lege de organizare a acestui minister, care nu va aduce modificări semnificative²⁴.

În ultimii ani, ca urmare a prelucrării arhivistice a documentelor create de fostele structuri ale PCR Constanța, au fost identificate o serie de mărturii arhivistice referitoare la cultele din arealul dobrogean, întocmite de reprezentanții Departamentului Cultelor de pe lângă Președinția Consiliului de Miniștri.

Ne propunem în cele ce urmează să vă prezentăm un document, elaborat în anul 1963 de împuternicitul Regiunii Dobrogea, care a avut în vedere un număr de 12 culte autorizate, respectiv: ortodox²⁵, ortodox-elen²⁶, de rit vechi (lipovenesc)²⁷, romano-catolic²⁸, armean-grigorian²⁹, evanghelic C.A. (Confesiune Augustană)³⁰, mozaic³¹, musulman³², adventist de ziua a șaptea³³,

²⁰ Tismăneanu, V., Dobrinu, D., Cristian, V. (ed.), Comisia prezidențială pentru analiza dictaturii comuniste din România, *Raport final*, 2007, București, p. 260.

²¹ *Ibidem*, p. 261.

²² Despre rolul și activitatea acestora vezi, pe larg, *Ibidem*, p. 261-270

²³ *Ibidem*, p. 261.

²⁴ *Ibidem*.

²⁵ Despre evoluția ortodoxiei românești în Dobrogea vezi, între altele, M. Păcurariu, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, vol. I, București, 1981, p. 213-225; idem, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, vol. II, București, p. 492-499; idem, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, vol. III, București, 1981, p. 179-181; 417; 466-467; P. Teodosie, A. Rădulescu, *Mitropolia Tomisului. Tradiție și actualitate*, Constanța, 2004, p. 90-145; N. Runcan, *Aspecte din viața creștină dobrogeană de la începuturi până în zilele noastre*, în Lascu, S., Vitanos, C. (coord.), *Colegiul Pedagogic „Constantin Brătescu”. Valori ale civilizației românești în Dobrogea* Constanța, 1993, p. 198-236; G. Dumitrașcu, *Localități, biserici și mănăstiri românești în Dobrogea, până la 1878*, Constanța, 1996, p. 27-228; D. Păuleanu, V. Coman, *Catedrala „Sf. Apostoli Petru și Pavel” Constanța 1883-2008*, Constanța, 2008.

²⁶ Despre biserica ortodoxă-elenă din Constanța vezi D. Păuleanu, *Constanța. Aventura unui proiect european*, Constanța, 2003, p. 170-177. Informații sumare vezi și la C. Papacostea-Danielopolu, *Comunitățile grecești din România în secolul al XIX-lea*, București, 1996, p. 75. Pentru cea din Tulcea vezi V.H. Baumann, *Prezența elenilor la Tulcea*, f.e., București, 2005, p. 33-35.

²⁷ Informații sumare despre comunitatea creștină de rit vechi (lipovenească) din România, cu referiri și la cea din Dobrogea, vezi la F. Ipatiov, *Rușii-lipoveni din România. Studiu de geografie umană*, Cluj-Napoca, 2001, p.21-49; 77-85.

²⁸ Despre comunitatea catolică din Dobrogea vezi și ****Biserici catolice din Dobrogea*, 2009.

²⁹ Informații sumare despre comunitatea apostolică armeană din Dobrogea vezi la S. Tavitian, *Armenii dobrogeni în istoria și civilizația românilor*, Constanța, 2003, p. 32-37; A. Mandalian, *Biserica apostolică armeană*, în S. Tavitian (ed.), *Dobrogea, tărâmul dintre ape*, Constanța, 2005, p.30-34; M. Jenaru, *Armenians in Dobrudja*, în I. Țighiliu, M. Cojoc (ed.), *Dobrudja: a cross cultural pool. A Multi-Ethnic space*, Târgoviște, 2007, p. 45-71; D. Mândru, *Between Leipzig and Levant: Trails, Traces and Armenians Monasteries*, în L. Țighiliu, M. Cojoc (ed.), *Dobrudja: a cross cultural pool. A Multi-Ethnic space* Târgoviște, 2007, p. 71-75.

³⁰ Despre comunitatea evanghelică C A din Dobrogea vezi H. Stinghe, C. Toma, *op.cit*, p. 202-204; A. Rösler-Schmidt, *Die deutschen evangelischen Gemeinden in der Dobrudscha*, în xxx. 2012, *Evanghelic in Altrumänien. Forschungen und Quellen zur Geschichte der deutschsprachigen evangelischen Kirchengemeinden im rumänischen Regat Sibiu/ Hermannstadt und Bonn*, Christa Stache, C., Theilemann, W. G., 2012, p. 98-121.

³¹ Despre comunitatea mozaică din Dobrogea vezi I. Țighiliu, *Dobrudja, a Multi-Ethnic space. The Jews (1878-1947)*, în L. Țighiliu, M. Cojoc (ed.), *Dobrudja: a cross cultural pool. A Multi-Ethnic space*, Târgoviște, 2007, p. 135-153.

³² Între lucrările referitoare la comunitatea musulmană din România și în mod special din Dobrogea, apărute în ultimii ani, vezi N. Ibram, *Comunitatea musulmană din Dobrogea. Repere de viață spirituală. Viața religioasă și învățământul în limba maternă*, Constanța, 1998; idem, *Tradiții și obiceiuri ale turcilor din România*, Constanța, 2003, *passim*; idem, *Musulmanii din România*, Constanța, 2007; idem, *Comunitatea musulmană din Dobrogea. Pagini de cultură și civilizație*, Constanța, 2011; S. Lascu, *Prezențe ale turco-tătarilor în viața spirituală a Dobrogei (1913-1915)*, în Cojoc, M. (ed), *Tătarii în istoria românilor*, I, Constanța, 2004, p. 13-42; Ali, I. (ed.)

baptist³⁴, creștin după Evanghelie³⁵, penticostal³⁶, cât și două grupări religioase interzise: adventiștii reformiști și penticostalii dizidenți.

Pentru o mai bună înțelegere, la transcrierea lui am îndreptat greșelile vădite de corectură, păstrând, pe cât posibil, limbajul de epocă.

<1963, Constanța>.

Situația cultelor din Dobrogea, întocmită de împuternicitul acestei regiuni al Departamentului Cultelor de pe lângă Consiliul de Miniștri.

SITUAȚIA CULTELOR DIN REGIUNEA DOBROGEA

În cadrul regiunii Dobrogea sunt un număr de 12 culte autorizate care-și desfășoară activitatea religioasă pe baza statutelor de funcționare, cât și pe baza Constituției R.P.R. Mai există în regiune și două grupări religioase anarhice nerecunoscute, a căror activitate a fost interzisă deoarece concepțiile lor religioase contravin legilor în vigoare.

TABEL STATISTIC

privind cultele religioase din regiunea Dobrogea recunoscute, precum și
a grupărilor religioase nerecunoscute

Nr. crt.	Denumirea cultelor	Numărul deservenților			Numărul lăcașurilor de cult		Nr. mănăstiri
		preoți-diaconi-pastori	biserici	case rugăciuni	biserici	case rugăciuni	
Culte autorizate							
1.	B. Ortodoxă Română	228	-	-	255	35	3
2.	Rit Vechi (lipovenesc)	23	3	-	19	-	2
3.	Romano-Catolic	3	-	-	7	1	-
4.	Armean Grigorian	1	-	-	3	-	-
5.	Evanghelic C.A.	1	-	-	1	-	-
6.	Elen (grec)	1	-	-	3	-	-
7.	Mozaic	1	-	-	2	1	-
8.	Musulman	73	-	-	86	3	-

f.a., *Turcii și tătarii din România. Scurt istoric. Lăcașuri de cult musulmane din România – Dobrogea*, Constanța; D. Păuleanu, V. Coman, *Moscheea Regală „Carol I” Constanța 1910-2010*, Constanța, 2010.

³³ Despre comunitatea adventistă de ziua a șaptea din România, cu referiri și la cea din Dobrogea, vezi C.G. Fitzan, *Mișcarea adventistă de ziua a șaptea din România*, Șelimbăr, 2009; I.T. Bujor, *Oameni și altare. O istorie a lăcașurilor de închinare din Conferința Muntenia a Bisericii Creștine Adventiste de Ziua a Șaptea (1920-2000)*, I, București, 2005; idem, *Oameni și altare. O istorie a lăcașurilor de închinare din Conferința Muntenia a Bisericii Creștine Adventiste de Ziua a Șaptea (1920-2000)*, II, București, 2006; I.G. Rotaru, D.I. Opreș, B. Roșca-Năstăsescu, *O istorie a adventismului de ziua a șaptea din România, vol. I, Premise. Sau cum a pregătit Dumnezeu terenul*, București, 2009.

³⁴ Despre comunitatea baptistă din România, cu referiri și la cea din Dobrogea, vezi A. Popovici, *Istoria baptiștilor din România 1856-1989*, Ed. II, Oradea, 2007.

³⁵ Despre comunitatea creștină după Evanghelie vezi I. Rusu, *Cine sunt creștinii după Evanghelie? Curente teologice care au influențat doctrinele specifice ale Bisericilor Creștine după Evanghelie din România în perioada interbelică și comunistă*, București, 2011.

³⁶ Despre comunitatea penticostală din România, cu referiri și la cea din Dobrogea, vezi T. Sandru, *Biserica penticostală în istoria creștinismului*, București, 1992; idem, *Biserica creștină. Evoluție și spiritualitate*, București, 1995; idem, *Trezirea spirituală penticostală din România*, București, 1997, P. Birău, *Mișcarea penticostală: mondială, în România și în Reșița. Darurile Duhului Sfânt*, Reșița, 2008, V. Synan, V. Andreiescu, *Tradiția mișcării penticostale din România. Mișcările carismatice din secolul XX*, Oradea, 2004, V. Croitor, *Răscumpărarea memoriei. Cultul Penticostal în perioada comunistă*, Medgidia, 2010.

9.	Adventist ziua șaptea	-	-	3	-	15	-
10.	Baptist	-	-	3	-	11	-
11.	Creștin după Evanghelie	-	-	1	-	4	-
12.	Penticostal	-	-	1	-	1	-
Total		328	3	8	366	71	5

Grupări religioase interzise

Advențiști reformiști – 8 familii de credincioși. Nu au biserici, nici deservenți.

Penticostali dizidenți – 14 familii credincioși. Nu au biserici, nici deservenți.

SITUAȚIE

privind cultul Bisericii Ortodoxe Române din reg. Dobrogea

În regiunea Dobrogea, cultul are un total de 228 preoți, dintre care 223 sunt salariați de stat, iar cinci preoți extrabugetari, care sunt salariați din fondurile proprii ale bisericii.

Salariile preoților sunt de lei 475 lunar, primiți de la stat, plus completarea din fonduri proprii. Salariile, după vechime și studii, variază între 850-1.450 lei. Seminariștii primesc salariu de lei 850, iar licențiații până la 1.450 lei.

În regiunea Dobrogea, cultul B.O.R. are un număr de 255 biserici în funcțiune și 35 case de rugăciuni.

În ultimii ani, toate încercările de a mai construi noi biserici sau case de rugăciuni, precum și de a face reparații capitale la biserici au fost zădărnicate, în afară de cele două biserici din cartierul Tăbăcărie și Coiciu, construite de fostul protopop Dragomir Ion, care a reușit să inducă în eroare organele locale pentru a obține autorizații, precum și casa parohială a bisericii din cartierul Tăbăcărie, în care locuiește astăzi pr. Dragomir Ion.

Cultul B.O.R. are în regiunea noastră 2 mănăstiri: Celic Dere (maici) - în comuna Poșta și Cocoșu (călugări) - în comuna Niculițel, ambele în raionul Tulcea, și un schit de călugărițe în orașul Techirghiol. Din aceste mănăstiri, au plecat conform Decretului nr. 410/1959, 24 viețuitoare care erau în vârstă sub 50 ani femeile și sub 55 ani bărbații. Cele mai multe din aceste viețuitoare sunt încadrate în muncă la cooperative meșteșugărești, sau lucrează în G.A.C.-uri. În regiunea noastră au fost desființate 2 mănăstiri³⁷ și anume: Saon și Dervent.

În momentul de față, în mănăstiri se mai găsesc un număr de 124 viețuitoare, bătrâni variind între 60-80 ani bărbați și femei între 55-75 ani.

Îndrumarea deservenților pentru respectarea legilor statului se face în regiunea noastră de către Episcopia de la Galați, prin protopopii de raioane.

Caracteristic este faptul că, după 23 August, în posturile de protopopi au fost numite elemente necorespunzătoare, foste legionare sau cuziste.

Astfel, la Tulcea, a funcționat până în anul 1960 protopopul Grădinaru Ion, legionar, care în timpul războiului a colaborat cu hitleriștii și a părăsit țara, plecând în Germania, odată cu aceștia, iar după 23 August s-a înapoiat în țară și a fost numit protopop de Tulcea.

La Medgidia, a funcționat până în anul 1961 preotul Cobălaș Pavel.

La Constanța și raionul Negru-Vodă a funcționat până în anul 1961 preotul Dragomir Ion, fost legionar, fiu de chiabur și ginere de arendaș de moșie.

La Hârșova, continuă să fie protopop preotul Mihai Dumitru, fost legionar și ginerele moșierului expropriat Baltă, din Târgușor, care are domiciliul obligatoriu în orașul Cernavodă, și protopopul Mihai Dumitru este în strânsă legătură cu socrul său.

³⁷ În document nu se fac referiri la desființarea mănăstirii Sf. Elena de la Mare din comuna 23 August, județul Constanța, prin hotărârea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române din 4 octombrie 1950. Despre această chestiune vezi Arhiva Arhiepiscopiei Tomisului, dosar 2750/1950, f. 14.

La Constanța și raionul Negru-Vodă, continuă să fie protopop sub formă de girant, încă de la 15 oct. 1961, preotul Cazacu Aurel, fost chiabur și legionar, ginerele aceluiași moșier Baltă și cumnat cu protopopul Mihai Dumitru de la Hârșova.

Toți acești protopopi, foști și actuali, sunt în strânse legături cu tovarășul Vasilescu Teodor, Director adjunct în Departament. Acesta s-a opus la schimbarea protopopilor, a ținut deciziile pentru numirea protopopilor noi propuși de noi și organele locale regionale și numai după câteva luni de zile, după ce personal Tovarășul Prim Secretar Vâlcu Vasile a vorbit la telefon cu Tovarășul Secretar General Dogaru Dumitru, tov. Bădulescu Ion a fost chemat la București și atunci s-au dat deciziile. În prezent, la fel se ține decizia pentru numirea în funcția de protopop a preotului Codreanu Nicolae, care a fost propus de noi în urma avizului favorabil dat de organele competente, și în felul acesta este menținut în funcția de protopop preotul Cazacu Aurel.

Baza materială a cultului o formează:

- Salariile acordate de stat și donațiile de la stat
- Veniturile proprii realizate din contribuția credincioșilor
- Vânzarea lumânărilor și a calendarelor bisericești, precum și din colportaj (vânzarea de cruciulițe, iconițe)
- Veniturile personale ale preoților:
- Salariile de la stat și din fonduri proprii
- Veniturile de la epitrafir (bani pe care îi primește de la credincioși pentru diferite servicii religioase ca: botezuri, cununii, înmormântări, pomelnice, miruit, parastase, sfeștanii, masluri, umblatul cu icoana în zilele din ajunul Crăciunului și cu botezul la Bobotează).

Până în anul 1960 se umbla cu „ziua întâi” cu căldărușa, din casă în casă, în fiecare lună. Din anul 1960 s-a luat hotărârea de către preoți de a nu mai umbla cu „zi întâi” în nici o lună din cursul anului.

- Este interzis preoților de a merge din casă în casă pentru strângerea contribuției pentru biserică de la credincioși. Au voie să încaseze aceste contribuții numai în biserică, când credinciosul respectiv se prezintă pentru a-și achita contribuția, și când preotul este obligat să-i elibereze chitanța imediat.

- Este interzis sub orice formă preotului să pretindă sau să primească contribuția de la credincioși în natură (cereale, ouă, păsări etc.).

- Este interzis preoților să facă slujbe în afara bisericilor ca: sfințiri de ape, de fântâni, procesiuni de ploaie, excepție făcând cununile, înmormântările, botezurile, maslurile, parastasele, slujbele din cimitir.

- De Paști au voie să facă ocolirea bisericii, dar numai acolo unde biserica respectivă are curte, deci ocolirea se face numai în curtea bisericii, fără a ieși în stradă.

Preoții cultului B.O.R., în comparație cu preoții romano-catolici și pastorii cultelor neoprotestante, sunt considerați mai loiali, însă impune ca în conducerea protopopiatelor să fie oameni verificați și mai puțin mistici.

Numărul familiilor de credincioși ai acestui cult se ridică la aproximativ 120.500 cu circa 441.000 suflete (aceste date sunt luate după situațiile date de cult, care însă nu corespund realității).

xxx

Caracteristic în cadrul cultului B.O.R. este faptul că în urma aplicării Decretului nr. 144/1958, nemaiputând face noi construcții și reparații capitale la lăcașurile de cult, în ultima vreme unii deservenți au început la unele biserici, cu aprobarea episcopiei, a investi sume mari de bani în lucrări de pictură bisericească. În regiunea noastră s-au făcut picturi la următoarele biserici:

- Biserica din comuna Greci, raionul Măcin
- Biserica Sf. Petru și Pavel din orașul Medgidia
- Sfinții Îngeri, Adormirea I și II precum și Sf. Petru și Pavel din orașul Constanța
- Biserica elenă (greacă) din orașul Constanța

Pentru cult aceste picturi prezintă o deosebită importanță deoarece:

- Biserica cu pictura nouă este mai atrăgătoare.

- După terminarea lucrărilor de pictură este necesară resfințirea, ceea ce însemnează o slujbă religioasă fastuoasă, în sobor de preoți în frunte cu episcopul, la care numărul de credincioși este mai mare ca la oricare slujbă, luând parte și credincioși din alte localități învecinate.

Exemplu, în ziua de 21 octombrie 1962, în comuna Greci, raionul Măcin, după efectuarea lucrărilor de pictură a avut loc resfințirea bisericii. Slujba a fost oficiată de episcopul Chesarie Păunescu, venit în mod special de la Galați, însoțit de trei preoți și un diacon. Au mai participat și trei preoți din parohiile Văcăreni, Cârjelari și Carcaliu din raionul Măcin.

Cu toate măsurile luate de organele locale care au organizat acțiuni obștești, totuși, din numărul total de 5.450 enoriași din localitatea Greci și Carcaliu care este filie la parohia Greci (aparține bisericește de Greci), la slujbă au participat aproximativ 1.000 credincioși din comună precum și grupuri mai mici, de 5-6 credincioși, din comunele învecinate, ca: Văcăreni (12 km), Luncavița, Cârjelari.

După informațiile ce le avem se intenționează de către preoții care-și repictează bisericile să facă resfințiri similare la terminarea picturilor.

SITUAȚIE

privind Cultul Creștin de rit vechi din regiunea Dobrogea

În regiunea Dobrogea, acest cult are 23 deservenți (preoți și diaconi), dintre care numai 3 sunt nebugetați (diaconii), restul fiind salarizați de stat. În regiune sunt 19 biserici, iar numărul familiilor de credincioși este aproximativ de 6200 cu 23370 suflete (după situațiile furnizate de către cult). Acest cult nu are organe bisericești intermediare (protopopiate), ci numai conducere centrală - eparhia de la Brăila de rit vechi. De regiunea Dobrogea pe linia cultului răspunde episcopul Ambrozie Terente care este și starețul mănăstirii Uspenia din comuna Slava Rusă, raionul Istria și episcopul Ioasaf care își are reședința la Brăila.

Cultul creștin de rit vechi, are în regiune 2 mănăstiri și anume Uspenia (călugări) și Vovidenia (călugărițe), ambele în raionul Istria, comuna Slava Rusă. În aceste mănăstiri au rămas un total de 77 viețuitoare. Starețul mănăstirii Uspenia este episcopul Ambrozie Terente, iar al mănăstirii Vovidenia călugărița Miliuschin Amfisa. Aceste viețuitoare se întrețin prin munca ce o prestează în obște și din daniile credincioșilor care vin la slujbe la mănăstiri.

Cultul nu are școli religioase pentru pregătirea preoților. Cei ce vor să devină preoți învață câțiva ani pe lângă altul mai bătrân, după care dacă și-au însușit cunoștințele necesare sunt propuși la mitropolit (așa se intitulează conducătorul cultului) pentru a fi hirotoniți mai întâi diaconi, apoi preoți. Deservenții acestui cult nu au o cultură generală, sunt pasivi pentru alte probleme în afară de cele religioase. Educă pe credincioși într-un spirit religios exagerat, ei însăși fiind foarte mistici.

Datorită unei munci de îndrumare, de discuții permanente ce am avut cu episcopul Ambrozie Terente, s-a reușit să se obțină o serie de rezultate pozitive și anume:

- Respectarea reglementării slujbelor.

- Nu se mai oficiază slujbe de noapte cu ocazia hramurilor.

- Nu se mai slujește în sobor de preoți mare, maximum până la trei preoți și aceasta mai rar, uneori slujind numai preotul sau preoții din parohie.

- Nu se mai încasează contribuția benevolă a credincioșilor pe teren din casă în casă, ci numai în biserici.

- Nu se face catehizarea credincioșilor.

- Se respectă în bună măsură disciplina financiară.

- Hramurile nu se mai oficiază cu fastul de altă dată, iar la mesele comune ce au loc după hramuri (nu la toate parohiile) sunt puțini invitați.

Baza materială a cultului o formează:

- Contribuția benevolă a credincioșilor.
- Banii care se strâng în timpul slujbelor cu discul de la credincioși.
- Vânzarea de lumânări.

Toate sumele astfel realizate se trec în evidențele contabile ale parohiilor respective, banii se depun la CEC pe carnet. O parte din bani se depun eparhiei de la Brăila, iar o cotă rămâne pentru întreținerea bisericii, plata salariilor din fonduri proprii, etc.

Preoții primesc de la credincioși anumite sume de bani pentru oficierea diferitelor servicii religioase, ca: botezuri, cununii, înmormântări, etc.

Ca și preoții ortodocși și preoții acestui cult nu au voie să meargă din casă în casă pentru a strânge contribuția de la credincioși, ci achitarea acesteia se face numai în biserică, pentru care preotul este obligat să emită chitanță.

Nu s-au sesizat în ultimul timp cazuri în care preoții sau credincioșii să fi făcut greutăți organelor locale. Credincioșii sunt oameni muncitori, toți încadrați în câmpul muncii, în agricultură, pe șantiere de construcții, sau pescari.

Slujbele religioase sunt oficiate de către preoți într-o atmosferă mistică, ceea ce influențează credincioșii acestui cult mai ales pe cei în vârstă. Preoții nu sunt solicitați de organele locale sub nici o formă pentru sprijinirea acțiunilor sociale și nici aceștia nu țin legătura cu organele locale. În genere, preocuparea exclusivă a preoților este pentru treburile bisericesti.

În cadrul acestui cult, nu se poate vorbi despre o catehizare propriu-zisă a credincioșilor, care să se facă după un anumit program, ci cu ocazia predicilor ce le țin la slujbe dau credincioșilor explicații de natură religioasă, în legătură cu evenimentul religios al zilei precum și explicații din Biblie.

Sărbătorile religioase ale acestui cult, aceleași ca și la cel ortodox (serbează unii sfinți nerecunoscuți de biserica ortodoxă dar de mică însemnătate), dar se orientează după vechiul calendar (Iulian – după numele patriarhului Iulian), adică le serbează cu 13 zile în urmă față de calendarul actual. Sărbătorile Paștilor le serbează odată cu biserica ortodoxă.

Credincioșii acestui cult sunt în număr mai mare la slujbe în comparație cu cei ortodocși, fiind mai mistici. Față de anii trecuți se observă o participare mai redusă în rândul tineretului, aceștia nemaimanifestând un interes deosebit pentru slujbele religioase datorită educației ce o primesc în unitățile socialiste în care sunt încadrați.

Cultul creștin de rit vechi, există în țara noastră din anul 1667 (este denumit popular lipovenesc) și reprezintă continuarea bisericii vechi rusești ortodoxă de până în a doua jumătate a secolului al 17-lea (înaintea reformei patriarhului Nikon), cu toate cărțile bisericesti, cinurile, orânduielele și riturile. O parte din credincioși numiți rascolnici (răsculați împotriva reformei patriarhului Nikon în Rusia) s-au refugiat din cauza persecuțiilor în Polonia și în țara noastră, fiind conduși de Filip Pustoviat, după care au primit numele de Filipoviți sau Filipoveni, iar mai târziu prin prescurtare – Lipoveni.

Acești credincioși s-au împărțit apoi în două ramuri:

- Popovți – care recunosc și folosesc preoții și
- Bespopovți – care nu recunosc pe preoți.

Ambele ramuri țin sărbătorile după vechiul calendar. În decursul timpului a apărut o grupare – Beglopopovți (beglo – a fugi) popă fugit, care nu recunosc preoții popovților. Bespopovții și Beglopopovții sunt mișcări interne ale cultului creștin de rit vechi, nefiind recunoscuți. Nu au statut, totuși sunt considerați tolerați.

Cultul Creștin de rit vechi are majoritatea credincioșilor în regiunea noastră în localitățile: Sarichioi, Ghindărești, Slava Rusă, Slava Cercheză, Jurilovca și în toată Delta Dunării.

Ritualul și dogmele acestui cult se deosebesc puțin de cel al bisericii ortodoxe.

SITUAȚIE

privind Cultul Romano-Catolic din parohia Mihail Kogălniceanu raionul Medgidia și parohia oraș Constanța

1. Parohia Mihail Kogălniceanu din raionul Medgidia numără 42 familii credincioși.

Acești credincioși sunt de origine germană, emigrați din Germania aproximativ acum 100 ani. În timpul regimului antonescian, cea mai mare parte din ei au fost repatriați în Germania. După anul 1945, trei familii din cei repatriați s-au reîntors în țară, stabilindu-se tot în comuna Mihail Kogălniceanu (fost Kara-Murat).

În această localitate este o biserică construcție veche din cărămidă, stil nemțesc, cu turlle înalte și ascuțite.

De această parohie aparține și satul Oituz, raionul Medgidia, unde sunt 70 familii credincioși. Aceștia au fost colonizați în anul 1924/ 1925 veniți din localitatea Călugăra³⁸, regiunea Bacău. Acești credincioși sunt de origine ceangăi (amestec dintre maghiari și moldoveni).

În această localitate cultul are o casă de rugăciuni, construită în anul 1957 din chirpici, tencuită în interior, exteriorul fiind lipit cu pământ. Nu are turlle. Această casă de rugăciuni a fost construită de un comitet format din credincioși.

De parohia Mihail Kogălniceanu mai aparțin și credincioși din localitatea Nicolae Bălcescu – 4 familii, unde preotul slujește într-o casă particulară și cei din Valea Neagră – 6 familii, care însă vin la slujbă la Oituz, de care se află la o distanță de 2 km.

Parohia M. Kogălniceanu, cu localitățile arătate aici, este deservită de preotul Chiuzan Damian, recunoscut de Departamentul Cultelor în anul 1962.

xxx

2. Parohia oraș Constanța, are 129 familii credincioși. Cultul are o biserică, construcție nouă, aproximativ după anul 1938. În localitate, pe Str. N. Titulescu Nr. 11, biserica romano-catolică are un imobil în care locuiesc chiriași.

De această parohie mai aparțin credincioșii din Techirghiol – 4 familii de credincioși cu o casă de rugăciuni construcție veche; Cernavoda 7 familii. În localitatea Cernavoda cultul are o biserică veche care nu funcționează.

Parohia Oraș Constanța și localitățile menționate mai sus, sunt deservite de preotul Emil Hausotter.

În cadrul Cultului Romano-Catolic se oficiază următoarele slujbe:

- zilnic liturghii de circa ½ oră dimineața.
- în joia verde (prima joie după Paști).
- în fiecare duminică 1-3 liturghii.
- la 19 martie – Sf. Iosif.
- la 29 iunie Sf. Petru și Pavel.
- 15 august – Adormirea Maicii Domnului.
- 8 decembrie – neprihănită zămislire.
- de sărbătorile Paștilor și al Crăciunului.

Catehizarea credincioșilor (educația lor religioasă) se face în fiecare duminică cu ocazia slujbelor din postul Paștilor și al Crăciunului, cu toți credincioșii la un loc și numai în biserici. Catehizarea copiilor în mod special se face numai la etatea de 7 ani cu ocazia primei împărtășanii, atunci când sunt mai mulți copii.

Baza materială a cultului o constituie banii strânși prin disc (un coșuleț cu care un credincios colectează în biserică bani de la credincioși), donații benevole ale credincioșilor, care se depun de către cel în cauză la oficiul parohial, pentru care se taie chitanță și plata serviciilor religioase

³⁸ Este vorba despre localitatea Luizi-Călugăra. Vezi, în acest sens A.A. Ilieș (ed.), *Monografia comunei Luizi-Călugăra*, Roman, 2009.

care nu sunt fixe (fiecare credincios plătește cât voiește), și pentru care, de asemenea, preotul taie chitanță.

Parohiile romano-catolice au bugete proprii, banii rezultați în condițiunile arătate mai sus, sunt depuși la CEC.

Preotul Chiuzan Damian, preotul de la Oituz, a făcut în vara aceasta în timpul vacanței slujbele de întâia împărtașanie, cu care ocazie i-a învățat pe copiii rugăciunile: Tatăl nostru și Crezul și alte rugăciuni, timp de două săptămâni. Cu acest prilej, a dat copiilor cadouri ca: iconițe, bomboane și a organizat pe un loc viran lângă biserică un joc cu copiii, la care joc a luat parte și el. Acestea le-a făcut cu scopul de a atrage tineretul la biserică.

În discuțiile avute cu el, preotul și-a luat angajamentul că nu va mai repeta aceste procedee.

În afară de cele două parohii menționate mai sus, cultul Romano-Catolic, mai are credincioși și în raioanele:

- Măcin, în localitatea Greci – 50 familii cu circa 280 suflete. De asemenea cultul are o biserică și o casă parohială. Preotul acestei parohii, anume Aldea Octavian, a fost transferat cu recunoașterea Departamentului Cultelor în parohia Greci, în anul 1960 iulie 15, din parohia Târgoviște. Este un preot în vârstă – născut în anul 1893 – fiind pensionar. Până în prezent nu am fost sesizați și nici nu am constatat că numitul preot să fi făcut greutăți organelor locale.

Credincioșii din această localitate sunt majoritate de naționalitate italieni, veniți în localitatea Greci ca lucrători și meșteri la cariera de granit, aproximativ acum 100 ani.

- Tulcea, în localitățile Malcoci – 12 familii și 48 suflete – 1 biserică și una casă parohială.

De această localitate mai aparțin și credincioșii din:

- orașul Tulcea – în număr de aproximativ 85 familii cu circa 300 suflete – una biserică

- orașul Sulina cu 15 familii și 48 suflete, una biserică și una casă parohială

În prezent parohia Malcoci cu localitățile aparținătoare nu au preot.

SITUAȚIE

privind Cultul Armean-Grigorian – din regiunea Dobrogea

Acest cult are în regiunea noastră un număr de aproximativ 480 familii cu circa 1.600 credincioși (după datele bisericii armean-grigoriene), răspândiți în marea majoritate în orașul Constanța – circa 1400 credincioși, Babadag 30 credincioși, Medgidia 57 credincioși, Tulcea 42 credincioși și N. Vodă 12 credincioși. Are un număr de 3 biserici și anume: una în orașul Constanța, una în orașul Tulcea și una în Babadag. Singura biserică care are deservent (preot) este cea din orașul Constanța, unde slujește preotul Baronian Mesrob, salarizat de stat. Credincioșii sunt de naționalitate armeană, salariați la diferite întreprinderi și instituții.

xxx

Baza materială a cultului o formează:

- Contribuția benevolă bănească a credincioșilor care se face în biserică.

- Vânzarea de lumânări, cărți de rugăciuni, calendare, etc.

Pentru serviciile religioase pe care preotul le oficiază credincioșilor ca: botezuri, cununii, înmormântări etc., se plătesc diferite sume de bani.

Sumele de bani care formează baza materială a cultului sunt întrebuințați cu aprobarea eparhiei Armean-Grigoriene din București pentru întreținerea cultului.

Nu s-au semnalat manifestări dușmănoase din partea preotului sau din partea credincioșilor.

Slujbele religioase se oficiază în fiecare duminică de către preotul Baronian Mesrob, când participarea credincioșilor este mică, cele mai multe fiind femei în vârstă, mai puțini bărbați și tineret.

xxx

Acest cult se numește Armean-Grigorian, deoarece este format din credincioși de naționalitate armeană, iar cel care a răspândit credința creștină în rândul armenilor a fost episcopul creștin de origine armeană – Grigorie – pe la anul 300.

Pe la anul 450 biserica armeană a adoptat unele învățături de credință nerecunoscute de biserica ortodoxă. Astfel a adoptat învățătura monofizită (Hristos nu are două firi – Dumnezeu și om, ei spun că are o singură fire – dumnezeiască). Mai sunt și alte deosebiri mai mici.

În țara noastră acest cult pătrunde prin secolul al 10-lea, mai întâi în Ardeal, apoi în Moldova, Muntenia și Dobrogea. În prezent cei mai mulți credincioși de origine armeană se găsesc răspândiți în București, Constanța, Galați, Craiova, Bacău, Pitești, Suceava și Iași.

Acest cult este recunoscut și funcționează pe baza unui statut aprobat în anul 1949.

SITUAȚIE

privind Cultul Evanghelic C.A. (Confesie Augustană) din regiunea Dobrogea

Acest cult are un număr mic de credincioși în regiunea noastră aproximativ 360 (după datele furnizate de biserica evanghelică) toți în orașul Constanța, de origine germană. Are un singur lăcaș de cult (biserică) în orașul Constanța deservită de un preot – Weitgartner Gothilf, care deservește și biserica din regiunea Galați a acestui cult. Preotul are domiciliul în orașul Constanța locuind în casa parohială. Este salarizat de stat.

Slujbele religioase se oficiază în zilele de duminică, în timpul reglementar, fără fast. Credincioșii participă la aceste slujbe în număr mic, mai multe sunt femeii în vârstă. Acești credincioși sunt în cea mai mare parte colectivști.

Din partea pastorului (preotului) sau al credincioșilor nu au fost sesizate acțiuni dușmănoase regimului nostru.

xxx

Baza materială a cultului o formează:

- Contribuția benevolă în bani a credincioșilor care se face numai în biserică.
- Chiriile care se percep de la cele două imobile proprietatea bisericii din orașul Constanța (unul închiriat Policlinicii stomatologice iar celălalt Policlinicii de adulți Nr. 2).

Pentru diferite servicii religioase pe care le oficiază credincioșilor preotul primește diferite sume de bani, pentru care plătește un anumit impozit la stat.

Biserica are un buget de venituri și cheltuieli aprobat de forul superior bisericesc de la Sibiu, iar banii realizați de biserică sunt contabilizați, apoi depuși la CEC pe carnet. Din sumele aprobate în buget se fac cheltuieli pentru întreținerea bisericii, a pastorului etc.

xxx

Biserica Evanghelică C.A., ca biserică protestantă, are următoarele caracteristici:

- Este ostilă papei și catolicismului, neavând nici o legătură cu Vaticanul.
- Recunoaște ca izvor de credință numai scriptura (Biblia) nu și tradiția.
- A redus numărul tainelor de la șapte la trei (botezul, euharistia și comunicătura).
- A simplificat ritualul religios la maximum și a renunțat la închinarea la sfinți și la icoane.
- Recunoaște crucea dar nu face semnul crucii.
- Clericii inclusiv episcopul sunt căsătoriți.

xxx

Biserica Evanghelică C.A. are la baza sa învățăturile lui Martin Luther care a condus revoluția religioasă contra bisericii catolice în anul 1517.

În țara noastră acest cult se răspândește mai întâi în Transilvania începând din anul 1523, fiind adoptat de sași și se organizează ca cult începând din anul 1547, când elaborează primul statut.

În anul 1572 sinodul evanghelic al bisericii din țara noastră adoptă confesiunea Augustană de la Haubsburg, primind numele de Biserica Evanghelică de Confesiune Augustană, prescurtat C.A.

SITUAȚIE
privind Cultul bisericii elene (grecești) din regiunea Dobrogea

În regiunea noastră acest cult are aproximativ 630 familii cu circa 2000 suflete, dispersați în orașul Constanța – 450 familii, oraș Tulcea circa 100 familii și în Sulina circa 80 familii. Are 3 biserici și anume: în orașul Constanța o biserică, în orașul Tulcea o biserică și o biserică în orașul Sulina. Acest cult nu are un for bisericesc central și nu are un statut. Preoții care slujesc la aceste biserici sunt de la biserica ortodoxă, plătiți însă de bisericile elene din fondurile lor proprii. În orașul Constanța, preotul ortodox Zevin Rusu deservește biserica permanent.

Slujbe la aceste biserici se oficiază duminica și în sărbătorile celelalte religioase care sunt aceleași ca și la biserica ortodoxă. Credincioșii care iau parte la slujbă sunt în număr redus, cele mai multe fiind femei în etate. Credincioșii sunt de naționalitate greacă, cetățeni români, salariați la diferite întreprinderi sau instituții.

xxx

Baza materială a cultului o formează:

- Contribuția bănească benevolă a credincioșilor.
- Vânzarea de lumânări.
- Donații ale credincioșilor care sunt foarte rare.

Preotul primește de la credincioși sume de bani pentru oficierea diferitelor servicii religioase.

SITUAȚIE
privind Cultul Mozaic din regiunea Dobrogea

Acest cult are în regiunea noastră un număr mic de credincioși, circa 200 familii, cu 600 credincioși, răspândiți în orașul Constanța 170 familii și în orașul Tulcea circa 35 familii. Are un singur preot (rabin) Friedman Leo – salarizat de stat și un haham (cleric care face tăieri rituale – păsări, vite), de asemenea salarizat de stat. În orașul Tulcea nu este deservent, fiind puțini credincioși.

Slujbele religioase se oficiază sâmbăta de către rabin sau haham în orașul Constanța (aici cultul are un templu și o casă de rugăciuni (sinagogă), în Tulcea are un templu în care nu se slujește neavând deservent. Participarea credincioșilor este redusă, cei mai mulți credincioși sunt bărbați bătrâni, mai puține femei care de altfel iau parte în număr mai mare cu ocazia unor sărbători mai însemnate.

Cultul se întreține din veniturile ce se realizează din:

- Contribuțiile benevole bănești ale credincioșilor.
- Taxe de cimitir, pe care le plătesc familiile celor decedați.
- Donații din partea credincioșilor.

Rabinul mai primește bani de la credincioși pentru oficierea diferitelor servicii religioase, iar hahamul încasează anumite taxe pentru tăierile rituale ce le face.

xxx

Cultul mozaic (evreiesc) se conduce după:

- Cele 10 porunci ale profetului lor Moise.
- Cred într-un singur Dumnezeu.
- Principala carte sfântă este Talmudul (Biblia veche).
- Serbează ca zi sfântă sâmbăta.

În afară de sâmbătă, acest cult mai are unele sărbători mai mari ca: Purimul – sărbătoare religioasă în amintirea dezrobirii de sub faraoni; sărbătoarea cuștelor – o sărbătoare a primăverii; sărbătorile Paștilor – când se consumă azimă (pâine nedospită) și altele, cu care prilej au loc slujbe religioase la templul din orașul Constanța.

SITUAȚIE privind Cultul Musulman din regiunea Dobrogea

În regiunea noastră, cultul numără 7689 familii credincioși, cu 28880 suflete (după datele statistice ale Muftiatului). Ei sunt grupați în număr mai mare în raioanele Negru-Vodă și Medgidia și mai puțini în raioanele Tulcea și Istria. În restul regiunii sunt răspândiri mai reduse.

Clerul musulman este format din totalitatea hogilor, toți fiind salarizați de stat cu lei 475. Aceștia sunt numiți în cler cu avizul șefului cultului (Muftiul) și recunoscuți de către Departamentul Cultelor. Numărul deservenților (hogilor) din regiunea noastră este de 73, iar lăcașurile de cult sunt în număr de 89, dintre care 85 geamii, una moschee (în orașul Constanța) și 3 case de rugăciuni (mesgiduri).

Cultul Musulman are în orașul Medgidia un seminar (singura școală religioasă din țara noastră), în care sunt pregătiți deservenții cultului, care după absolvire (durata cursurilor este de 4 ani) sunt încadrați în cler. Unii dintre absolvenți nu mai solicită încadrarea în cler, ci merg în alte ramuri de activitate.

De exemplu, în anul 1953/54, au absolvit seminarul 7 elevi, fiind încadrați în cler numai doi absolvenți.

În anul 1954/55 din 7 absolvenți au fost încadrați în cler numai doi absolvenți.

În anul 1955/56, din 7 absolvenți, în cler s-au încadrat 4 absolvenți.

În anul 1956/57, din 11 absolvenți, s-au încadrat în cler 4 absolvenți.

În anul 1957/58, au absolvit seminarul 13 elevi, iar în cler au fost încadrați 4 absolvenți.

În anul 1959/60, au fost 8 absolvenți, în cler s-au încadrat numai 5 absolvenți. În acest an școlar nu s-au primit elevi în anul I, seminarul funcționând numai cu trei clase.

În anul 1960/61, au absolvit seminarul 6 elevi, în cler încadrându-se 4 absolvenți. În acest an, seminarul a funcționat numai cu anul I, III și IV, neavând elevi.

În anul 1961/62, au fost 6 absolvenți, până în prezent fiind încadrat în cler numai un absolvent. În acest an seminarul a funcționat numai cu două clase (II și IV).

În cadrul acestui seminar, funcționează 5 profesori, care predau elevilor următoarele materii: muzica bisericească, interpretarea Coranului, istoria religiei și descifrarea Coranului, ca materii de specialitate. Pe lângă acestea se predau și materii de cultură generală, ca limba română și limba rusă.

Profesorii seminarului sunt toți salarizați de stat, după normele în vigoare de salarizare a corpului didactic. Cheltuielile de întreținere ale seminarului sunt suportate de stat, la care mai contribuie și Muftiatul Musulman cu unele subvenții, dar nu în mod permanent.

xxx

Întreaga învățătură a cultului musulman, este cuprinsă în „Coran” (carte sfântă a musulmanilor) și în dogmele și canoanele stabilite de el (Șeriatul), precum și în Suna (tradiție). Cultul musulman este autonom, neavând nici o relație de dependență cu vreo autoritate sau organizație religioasă din străinătate.

Principalele puncte de credință ale cultului musulman sunt:

- Existența unui singur Dumnezeu (Allah).

- Credința în viața viitoare și existența raiului și iadului.

- Dumnezeu a hotărât mai înainte soarta omului, astfel că orice ar face el (omul) nu poate scăpa de hotărârea lui Allah.

Acest cult are anumite practici religioase specifice și anume:

- Închinarea de 5 ori pe zi lui Allah, ele fiind îndeplinite fie individual, fie în colectiv sub conducerea imamului (hogelui).

- Serbează ca zi sfântă - vinerea -, când în toate lăcașurile de cult se oficiază slujbe religioase de către deservenți (hogi). Aceste slujbe sunt scurte, durând circa una oră. În timpul slujbei se observă o pioșenie deosebită, atât din partea deservenților cât și a credincioșilor. Numărul celor care iau parte la slujbele religioase din zilele de vineri este foarte redus, marea majoritate a acestora fiind bărbați bătrâni. O afluență mai mare se observă cu ocazia acestor slujbe în orașul Constanța la geamia „Mufti” (lângă sediul Muftiatului), unde în medie participă aproximativ 15-20 credincioși, precum și la geamia din cartierul Mihail Coiciu, unde participarea este în medie de 10-14 credincioși.

În afară de ziua de vineri, în cadrul cultului se mai serbează o serie de sărbători religioase ca:

- Nașterea profetului Muhammed, fără dată fixă, fiind socotită ziua respectivă nu după calendarul solar ci după cel lunar care este cu 11 zile mai mic (după timpul de revoluție – mișcarea lunii în jurul pământului). Cu ocazia acestei zile, se oficiază slujbe la toate lăcașurile de cult. Cu această ocazie la slujbe participarea este mai mare ca de obicei, însă cei mai mulți sunt tot cei în vârstă.

- Kurban Bayram-ul, trei zile³⁹, care în traducere înseamnă sărbătoarea jertfei. Cu această ocazie se sacrifică berbeci care se consumă de credincioși. Slujbe religioase se oficiază numai în prima zi. Această sărbătoare, de asemenea, nu are dată fixă, fiind tot în legătură cu calendarul lunar.

- Ramazan Bayram-ul, trei zile, fără dată fixă. Această sărbătoare urmează după postul Ramazanului, care durează 29-30 zile, în care timp credincioșii se abțin de la orice mâncare și băutură, precum și de la fumat, din zorii zilei până la apusul soarelui. În timpul postului se oficiază în fiecare seară slujbe religioase, care durează aproximativ o oră și la care cea mai mare parte dintre credincioși sunt bărbați bătrâni. Participarea la aceste slujbe este în general mai mare ca în sărbătorile celelalte și în special față de slujbele din zilele de vineri. În cadrul cultului se practică circumcizia la bărbați, în care scop cultul are 13 circumcizori (sunnegii).

xxx

Baza materială a cultului o formează:

- Salariile plătite de stat deservenților (lei 475 lunar).
- Contribuțiile benevole ale credincioșilor.
- Sumele provenite din închirierea imobilelor, proprietatea cultului musulman.
- Donații din partea statului.

- Taxa de câte un leu de persoană, care se percepe de către cult de la cei care vor să viziteze Moscheea Catedrală din orașul Constanța (Moscheea se administrează de către Muftiat). În ultimii doi ani s-a încasat, din aceste taxe, aproximativ suma de lei 200.000.

xxx

Caracteristic la acest cult este scăderea interesului credincioșilor pentru biserică. Aceasta o dovedește numărul din ce în ce mai mic de credincioși care iau parte la slujbele religioase, neplata contribuțiilor pentru biserică și faptul că, musulmanii din diferite comunități unde nu era hoga, au privit cu indiferență lipsa acestuia, iar atunci când le-a fost trimis hoga de către Muftiat, acesta neavând asigurate condiții de locuință și hrană din partea musulmanilor, a trebuit să vină înapoi. Așa s-a întâmplat de exemplu cu Murat Abibula, care nu a putut funcționa la geamia din Isaccea, fiind apoi încadrat la geamia din cartierul Tăbăcărie, oraș Constanța. Din aceleași motive arătate mai sus și alți hogi au fost nevoiți să plece din localitățile în care fuseseră trimiși de Muftiu, ca: Anefi Enver a plecat de la comunitatea Dobromir, raionul Adamclisi, fiind apoi încadrat la comunitatea Conacul, raionul Negru-Vodă, Sachor Sabri a plecat de la comunitatea

³⁹ Kurban Bayram-ul se sărbătorește patru zile. Vezi, în acest sens, V. Ibram, *Tradiții și obiceiuri ale turcilor din România*, Constanța, 2003, p. 66.

T. Vladimirescu, raionul Adamclisi, fiind încadrat la comunitatea N. Bălcescu, raionul Medgidia, Osman Azis a plecat de la Ada Kaleh, fiind încadrat la Pelinul, etc.

Aceeași lipsă de interes pentru biserică o dovedește și faptul că în ultimii ani la seminarul musulman din Medgidia, recrutarea elevilor s-a făcut din ce în ce mai greu, iar numărul elevilor este din ce în ce mai mic, așa cum am arătat în cuprinsul acestei situații.

Anul acesta, examenul de admitere în loc să aibă loc la 15 sept., cum se fixase, a avut loc la 18 sept. Până la această dată seminarul nu a avut nici un candidat pentru examen. Abia după ce s-au terminat examenele de admitere la școlile laice, șase din cei căzuți la examenele acestor școli, sau neadmiși la examene, au fost recrutați de către seminarul musulman. Dintre acești 6 elevi, 3 sunt fii de chiaburi.

Dacă totuși, în regiunea noastră avem un număr de 73 imami (hogi), aceasta este numai datorită insistențelor muftiului Iacub Mehmed, șeful cultului musulman, care, prin menținerea spiritului de religiozitate, caută să-și mențină postul de muftiu, iar pe de altă parte, caută să plaseze în posturile de hogi rude ale sale. Din numărul de 73 hogi din regiunea noastră, 10 hogi sunt rude apropiate ale muftiului, foști condamnați, foști moșieri și foști chiaburi, așa cum se constată din alăturatul tabel.

Muftiul caută un prilej să facă o vizită în străinătate (la mormântul lui Mohamed de la Mecca) și, de asemenea, intervine pe la București pentru a se muta cu domiciliul în București. Credem că are intenția de a-și pierde urma din Constanța, unde îi este cunoscut trecutul politic și originea socială. Muftiul a fost consilier județean în timpul guvernului Goga-Cuza, fiind propus să fie numit Baș Muftiu (muftiu pe întreaga țară). Este fiul moșierului Mehmed Septar Bolat, care a avut peste 100 ha pământ și împreună cu alți 2 frați cultiva circa 350 ha teren arabil, vie, etc., în comuna Tâtaru, comuna Comana, raionul Negru-Vodă, unde își avea domiciliul.

Muftiul Iacub Mehmed, personal a posedat circa 70 ha teren arabil, iar în timpul războiului a folosit prizonieri sovietici pe moșie, pe care-i bătea. Fratele său, Memdu Septar este condamnat politic la 25 ani, iar copiii acestuia sunt studenți și elevi prin intervenția muftiului. Tot el îi și întreține.

Vărul Muftiului, Hamdi Nusuret, a fost până în anul 1945 directorul închisorii civile din Constanța (închisoare unde erau închiși comuniștii). În anul când Iacub Mehmed a fost numit în funcția de muftiu, l-a luat pe fostul director al închisorii, Hamdi, și l-a numit într-un post de profesor la seminarul din Medgidia, unde a funcționat până a reușit să fugă în Turcia.

Un alt văr al muftiului, a suferit o condamnare de 8 ani, iar altul are domiciliul obligatoriu la Călmățui.

Iacub Mehmed folosește influența pe care o are datorită funcției sale de muftiu, pentru a ajuta pe o serie de fii ai reacționarilor de a intra în facultăți, sau de a ocupa diferite servicii. Ca de exemplu, s-a deplasat personal la Comana pentru a obține o adeverință favorabilă pentru intrarea la Institutul de Agronomie din București a fiului lui Asit Veli, anume Diner – care astăzi este la acest institut, care înainte de intervenția muftiului fusese respinsă.

A intervenit personal pentru obținerea unei adeverințe în vederea admiterii la examenul de stat al unui fiu al fostului hoga de la Valea Neagră – Sadula Bolat – fost condamnat la 7 ani pentru uneltire.

A eliberat fiicei lui Salim Geafer, fost profesor la seminarul musulman din Medgidia (fost condamnat pentru uneltire contra statului nostru), o adeverință ce i-a servit acesteia la facultate, precum că tatăl său – Salim Geafer – este salariat în cler. Numitul nu mai este în cler și nici la seminar. Nu i s-a aprobat pensie datorită trecutului său reacționar.

Muftiul ajută două fiice ale unuia Samedin Teofic (care se află în închisoare – fost legionar), pe una din fiice pentru a termina liceul, în prezent fiind salariată la Institutul de Proiectări din orașul Constanța, iar cealaltă fiică a terminat o facultate de la Cluj, ajutată de muftiu.

În anul 1950/ 1951 a ajutat pe soția lui Abdulamit Muedin (care-i este verișoară) să se stabilească cu domiciliul în Constanța. Soțul numitei, Abdulamit Muedin (fost condamnat la 10 ani muncă silnică, pe care i-a ispășit), în prezent are domiciliul obligatoriu la Călmățui-Brăila.

Atitudinea din prezent cât și trecutul politic și social, dovedesc că muftiul Iacub Mehmed manifestă lipsă de loialitate față de regimul nostru.

xxx

Musulmanii încep să se înmulțească odată cu ocupația Dobrogei de către turci, fie prin colonizare, sau prin militarii turci care se stabilesc în diferite centre, devenind cu timpul locuitori stabili ai Dobrogei. De atunci încep și construcțiile primelor lăcașuri de cult (geamii). Cea mai veche dintre geamii fiind cea din Mangalia și apoi geamia din Babadag. Vin apoi pe rând **geamiile din localitatea Mahmudia, raionul Tulcea** construită de sultanul Mahmud, Tulcea, Constanța, etc.

Până la jumătatea secolului al XVIII-lea, populația musulmană nu era așa de numeroasă, aceasta fiind formată din militarii turci și din cei colonizați. Începând din secolul al 18-lea, începe emigrarea în masă a tătarilor din Rusia, începând cu cei din stepa Nogai și Akkerman (Cetatea Albă) care se stabilesc în nordul Dobrogei, în special după războiul Crimeei. Odată stabiliți în Dobrogea, au format sate compacte, începând să construiască geamii. Personalul clerical îndeplinea atât funcția de hogaș cât și pe cea de învățător.

Muftii erau elemente docile ale porții otomane și din așa zisă „clasă aleasă” (de sus) care făceau jocul acestei porți otomane și apărau interesele boierimii.

NOTĂ

cu deservenții Cultului Musulman, rude cu Muftiul Iacub Mehmed,
care au un trecut reacionar

1. Izet Aivaz, hogaș în satul Piatra, com. Sibioara, raionul Medgidia, cumnat cu Iacub Mehmed. A fost condamnat la trei luni de zile închisoare pentru speculă cu năut. Fost chiabur.
2. Seit Veli Reșid, pensionar, fost hogaș la Mangalia. Cumnat cu muftiul. Numitul a fost adept al lui Lucrețiu Pătrășcanu. A fost muftiu.
3. Azis Megid Devlet, hogaș la Osmancea, raionul N. Vodă. Cumnat cu muftiul. Chiabur.
4. Abduraman Aivaz, hogaș la Esehioi, raionul Adamclisi. Cumnat cu muftiul. A fost expropriat deoarece a avut 80 ha pământ.
5. Sucri Hagi Curt-Veli, hogaș la Cobadin, raionul N. Vodă. Cuscru cu Iacub Mehmed (muftiul). Chiabur. A făcut politică cuzistă.
6. Negimedin Emirbec, profesor la seminarul musulman din Medgidia. Este rudă cu soția muftiului. A fost condamnat pentru instigare contra colectivizării.
7. Abdulatif Reșid, hogaș la Hagieni, raionul N. Vodă. Cuscru cu muftiul. Numitul a fost omul de încredere al lui Brătianu. Chiabur.
8. Achif Muratcea, hogaș la moschee în orașul Constanța. Rudă cu muftiul prin vărul său Seit Muratcea din București. Achif Muratcea a fost condamnat la 2 ani închisoare (a stat la închisoare la Aiud).
9. Rufat Vefa (Menișa) din Tătarul. Hogaș la Albești, raionul Negru-Vodă. Văr al doilea cu muftiul. Tatăl lui Rifat Vefa a fost chiabur.
10. Asan Gemal, hogaș la Cumpăna, raionul N. Vodă. Tatăl său a fost chiabur. Este rudă cu muftiul din partea mamei sale.

Privire Generală asupra Cultelor Neoprotestante (Adventist de ziua șaptea, Baptist, Creștin după Evanghelie și Penticostal)

Prin culte neoprotestante se înțeleg acele culte (arătate mai sus) care s-au separat de cultele creștine pe probleme mici de interpretare a Bibliei. Cultele neoprotestante au luat ființă în epoca de trecere a capitalismului în faza monopolistă (secolul al 19-lea).

În lupta contra feudalismului, burghezia a dus lupta atât pe plan politic cât și religios, antrenând toate clasele nemulțumite (mica burghezie, meșteșugari, muncitori, șerbi).

În secolul al 19-lea burghezia pierde caracterul de clasă progresistă și exploatează pe foștii aliați. Mica burghezie, înlăturată, își orientează speranțele către Dumnezeu. Astfel, în această atmosferă de deznădejde, de dezorientare social-politică, iau naștere cultele neoprotestante.

Apariția acestor culte, ideile lor religioase, reprezintă dezorientarea micii burghezii care-și pune nădejdea în „judecata” și „imparțialitatea” lui Dumnezeu, propovăduind „milinismul” (sic)⁴⁰ (domnia de 1.000 ani a lui Hristos), care va face dreptate. Propovăduiesc apropiatul sfârșit al lumii, fac exces de misticism religios.

Mai târziu aceste culte au fost încurajate și susținute de către imperialiști pentru a se răspândi în colonii și în țările socialiste, cu scopul de a slăbi puterea de apărare a acestor țări, dat fiind că credincioșii acestor culte, sau a unei părți dintre ei, refuză să pună mâna pe arme și de a lua parte la războaie, chiar atunci când este vorba de un război de apărare a țării. În țara noastră, printre alte condiții puse pentru a funcționa aceste culte, a fost și acela de a renunța la acest principiu, astfel că credincioșii, cât și deservenții, s-au angajat de a apăra R.P.R. de dușmanii din interiorul și din afara țării, cu arma în mână.

Aceste culte din țara noastră sunt organizate pe comunități, adică grupe de credincioși de minimum 20 de persoane, iar acele grupări cu mai puțini membri se numesc „filii”, care aparțin de comunitățile cele mai apropiate.

Comunitățile acestor culte sunt conduse de un comitet al cărui număr variază în raport cu numărul credincioșilor din comunități. Aceștia poartă denumirea de „diaconi” sau „presbiteri” (ex. la cultul adventist de ziua a șaptea), sau de „bătrâni de adunare” (la cultul creștin după Evanghelie), având sarcini ca: responsabil local (președinte), secretar, casier, cenzor, instructor al școlii de sabbat etc. Persoana care răspunde de un anumit număr de comunități este pastorul – care este numit de forul superior al cultului și recunoscut de Departamentul Cultelor. Fiecare comunitate poate funcționa numai pe baza autorizației eliberată de conducerea centrală a cultului, vizată și semnată de către Departamentul Cultelor. De asemenea, pastorii nu-și pot exercita funcțiunea, numai dacă au legitimații tip, eliberate de conducerea cultului, cu viza Departamentului Cultelor, în care să figureze în mod expres localitatea respectivă, fie mențiunea că este valabilă pentru regiunea respectivă sau pentru toată țara, pentru conducătorii cultelor centrale. În eventualitatea când respectivul pastor nu posedă asemenea legitimație, sau nu-i dă dreptul să activeze în localitatea respectivă, președintele Sfatului Popular urmează să ia măsuri de interzicere a activității pastorului în acea comună.

Este interzis, de asemenea:

- Practicarea prozelitismului religios în rândul credincioșilor altor culte, cu scopul de a recruta noi adepți.

- De a face propagandă religioasă (prozelitism) în localuri publice ca: piețe, gări, mori, la locurile de muncă sau de întrunire publică.

Credincioșii care vor să treacă la cultele neoprotestante, vor putea fi botezați în cult numai dacă prezintă dovada părăsirii cultului din care a făcut parte. Dovada de părăsire a cultului se eliberează de către Sfaturile Populare respective. În cazurile în care credincioși ai altor culte cer să fie botezați în vreun cult neoprotestant, e bine ca Sfaturile Populare să nu elibereze aceste adevăruri (dovezi).

- Sunt interzise botezurile în aer liber, la râuri, lacuri etc.

- Sunt interzise credincioșilor acestor culte să practice în afara caselor de rugăciuni sistemul procesiunilor cu coruri, fanfare pe străzi sau în aer liber. În asemenea cazuri, organele locale pot opri asemenea manifestări și confisca instrumentele.

Se recomandă ca botezurile, nunțile și înmormântările să se desfășoare în cadrul normal, cu participarea numai a rudelor și prietenilor apropiați, fără a se face mobilizarea a numeroși credincioși ai altor culte. Aceste situații vor trebui sesizate biroului regional al Departamentului Cultelor care va da indicații pastorilor, de la caz la caz, asupra măsurilor ce se pot lua.

⁴⁰ Este vorba despre milenarism.

Sunt interzise orice construcții de case de rugăciuni sau reparații capitale pentru care cultele nu au autorizația de construcție respectivă, eliberată de Sfatul Popular Regional, pentru regiune, și de Sfatul Popular Orașenesc Constanța, pentru raza orașului Constanța (conform Decretului nr. 144/ 1958).

SITUAȚIE
privind numărul de credincioși, biserici, comunități ale Cultului Adventist de ziua șaptea
din reg. Dobrogea

Nr. crt.	Denumirea comunităților și grupărilor	Raionul	Nr. credincioșilor	Nr.lăcașurilor de cult
1.	<u>Orașul Constanța</u> - Valea Neagră - Cartierul Viile Noi - Eforie Nord - Costinești - Techirghiol - Eforie Sud - Cumpăna - Mangalia - 2 Mai	Constanța Medgidia or. Constanța or. Constanța or. Constanța or. Constanța or. Constanța N. Vodă or. Constanța	105 9 86 7 3 14 5 3 2 4	1 - - - - - - - - -
	<u>Total credincioși</u>		<u>238</u>	
2.	<u>Topraisar</u> - Pecineaga	N. Vodă N. Vodă	22 8	1 -
	<u>Total credincioși</u>		<u>30</u>	
3.	<u>Chirnogeni</u> - Plopeni - Cobadin	N. Vodă N. Vodă N. Vodă	52 8 1	1 - -
	<u>Total credincioși</u>		<u>61</u>	
4.	<u>Or. Medgidia</u> - Cernavoda - Mircea Vodă - Valea Dacilor	Medgidia Medgidia Medgidia Medgidia	22 2 1 1	- - - -
	<u>Total credincioși</u>		<u>26</u>	
5.	<u>Peștera</u>	Medgidia	22	1
6.	<u>Valea Seacă</u> - Poarta Albă	Medgidia Medgidia	20 8	1 -
	<u>Total credincioși</u>		<u>28</u>	
7.	<u>Bărăganu</u> - Lanurile	N. Vodă N. Vodă	47 16	1 -
	<u>Total credincioși</u>		<u>63</u>	
8.	<u>Săcele</u> - Corbu de Sus - Tașaul	Istria Medgidia Medgidia	13 19 2	1 - -
	<u>Total credincioși</u>		<u>34</u>	
9.	<u>Nicolae Bălcescu</u> - M. Kogălniceanu - Topalu	Medgidia Medgidia Hârșova	39 9 2	1 - -
	<u>Total credincioși</u>		<u>50</u>	
10.	<u>Vadu</u>	Medgidia	42	1

Nr. crt.	Denumirea comunităților și grupărilor	Raionul	Nr. credincioșilor	Nr.lăcașurilor de cult
11.	<u>Tulcea</u>	Tulcea	20	1
	- Nalbant	Tulcea	5	1
	- N. Bălcescu	Istria	1	-
	- Iulia	Tulcea	1	-
	- Ceatalchioi	Tulcea	1	-
	- M. Kogălniceanu	Tulcea	1	-
	- Hagilar	Tulcea	1	-
	- Sabangia	Istria	2	-
	- Sarichioi	Istria	1	-
	- Zebil	Istria	14	-
	- Babadag	Istria	5	-
	- Mihai Bravu	Istria	2	-
	- Atmagea	Istria	3	-
	- Dorobanțu	Măcin	2	-
	- Traian	Măcin	2	-
	<u>Total credincioși</u>		<u>61</u>	
12.	<u>6 Martie</u>	Istria	64	1
13.	<u>Mihai Viteazul</u>	Istria	13	1
	- Eschibaba	Istria	1	-
	- Lunca	Istria	9	-
	- Baia	Istria	1	-
	- Istria	Istria	14	-
	<u>Total credincioși</u>		<u>38</u>	
14.	<u>Cogealac</u>	Istria	35	1
	- Tariverde	Istria	1	-
	<u>Total credincioși</u>		<u>36</u>	
15.	<u>Grădina</u>	Medgidia	18	1
	- Mireasa	Medgidia	8	-
	- Nistorești	Hârșova	2	-
	<u>Total credincioși</u>		<u>28</u>	
<u>Total general credincioși</u>			<u>821</u>	<u>15 case rugăciuni</u>

SITUAȚIE

privind Cultul Adventist de ziua șaptea - regiunea Dobrogea

Cultul are în regiunea noastră un număr de 821 credincioși, răspândiți în majoritatea raioanelor regiunii, cu un număr de 15 case de rugăciuni. Credincioșii sunt grupați în 15 comunități cu 33 grupări.

Cei mai mulți credincioși se găsesc în raioanele:

- Medgidia - 196 credincioși, în localitățile: oraș Medgdia - 22, Peștera - 22, Valea Seacă - 20, Corbu de Sus - 19. În celelalte localități sunt mai puțini.

- Istria - 172 credincioși, în localitățile: 6 Martie - 64, Cogealac - 35, Mihai Viteazu - 13, Săcele - 13. În celelalte localități sunt răspândiri mai puține.

- Negru Vodă - 154 credincioși, în localitățile: Topraisar - 22, Chirnogeni - 52, Bărăganu - 47 credincioși etc.

- Oraș Constanța cu localitățile aparținătoare are 238 credincioși, cei mai mulți fiind în orașul Constanța propriu-zis (105 credincioși), cartierul Viile Noi - 86 credincioși, Techirghiol - 14 credincioși etc.

În raioanele Măcin și Hârșova sunt mai puțini credincioși.

Cultul are în regiunea noastră un număr de trei deservenți, recunoscuți de către Departamentul Cultelor și anume:

- Dănilă Ion, are sub îndrumarea sa 6 comunități
- Caraivan Ștefan, are sub îndrumarea sa 5 comunități
- Popov Alexandru, are sub îndrumarea sa 4 comunități

Acești pastori sunt salarizați numai din fonduri proprii cu lei - ⁴¹.

Organul superior comunităților este Conferința (are în subordine comunitățile dintr-una sau mai multe regiuni). Comunitățile (grupări de credincioși în număr de cel puțin 20) din regiunea noastră aparțin de Conferința Muntenia, care are sediul în București. Organul Suprem este Uniunea de conferințe din București.

Baza materială a cultului o formează contribuția bănească benevolă a credincioșilor (zeciuala) adică plata a zecea parte din veniturile lor. Bani se colectează în biserici (case de rugăciuni) în timpul slujbei de către doi presbiteri (ajutori de pastori). După slujbă banii colectați se numără în prezența a cel puțin trei persoane din comitet, se înregistrează, apoi se depun la CEC pe carnet. Din sumele strânse se fac cheltuieli (cu aprobarea organului superior) pentru întreținerea comunităților (apă, lumină, încălzit, iluminat, procurare de mobilier, etc.).

Acest cult sărbătorește ca zi sfântă – sâmbăta – când se oficiază slujbe în toate casele de rugăciuni, fie de către pastorii respectivi, sau de presbiterii (resp. locali) în lipsa pastorilor. Participarea credincioșilor la aceste slujbe se menține ridicată față de numărul de credincioși din fiecare comunitate (în medie 80-90%), observându-se atât bărbați și femei în vârstă cât și tineret de ambele sexe. Tineretul, în marea majoritate face parte din corurile religioase, care în timpul slujbelor intonează cântece religioase.

Cu ocazia multor slujbe, copii sau tineri sunt puși să recite poezii religioase. De la început și până la sfârșit, slujbele sunt astfel oficiate de către deservenți, încât se creează o atmosferă de profund misticism. Sunt cazuri în care credincioși sau credincioase în timpul când spun rugăciuni aproape plâng.

Serviciul religios este format din două părți și anume:

- Școala de sabbat – de sâmbătă – (o formă școlastică de îndoctrinare a credincioșilor) care se face în fiecare sâmbătă dimineața, circa o oră și jumătate, pe grupe de credincioși, sub conducerea așa numiților instructori voluntari de catehizare, al căror număr variază în raport cu numărul de credincioși din comunitate. De exemplu la biserica din orașul Constanța sunt 12 instructori la 238 credincioși. Aceștia pun întrebări credincioșilor în legătură cu tema zilei (aceste teme sunt cuprinse într-o broșură editată de cult) la care aceștia trebuie să răspundă, completările fiind făcute de către instructorii voluntari.

- Partea a doua a serviciului religios este slujba propriu-zisă, adică citirea și explicarea Bibliei, cântarea diferitelor rugăciuni de către toți credincioșii sau de către corurile respective, după o carte de rugăciuni editată de cult, rugăciuni rostite de către câte un credincios, sau din cei care sunt la amvon (o masă pe un postament, unde șade pastorul și presbiterii în timpul slujbei), predica zilei care este axată numai pe teme religioase. Slujbele religioase (partea I și a II-a), durează aproximativ 3½ ore. Menționăm că de la reglementarea catehizării (școlii de sabbat) din 1960, adică de la data când se face cu toți credincioșii la un loc, copiii nu mai iau parte la școala de sabbat.

În timpul vacanțelor școlare, la slujbe iau parte și copii de vârstă școlară, copii ai credincioșilor adventiști. În afară de sâmbătă dimineața, credincioșii se mai adună pentru închinăciune vineri seara și sâmbătă după amiază.

Credincioșii adventiști au în genere o atitudine pozitivă față de muncă și față de legile statului. Nu s-au sesizat din partea lor acțiuni dușmănoase statului nostru. Pe ascuns, unii credincioși mai fac prozelitism (acțiuni de propagandă a percepțelor credinței adventiste, pentru a câștiga noi aderenți). De exemplu, în ultimul timp, ca urmare a acestei propagande, în comuna Jurilovca, satul 6 Martie, raionul Istria, un număr de 6 credincioși ai cultului bisericii ortodoxe și-au

⁴¹ Nu este menționată suma.

exprimat în scris dorința de a deveni adventiști. În urma acestui fapt am discutat cu organele locale raionale și comunale, pentru a intensifica munca cultural-educativă în acest centru.

În cadrul cultului, în regiunea noastră s-au oficiat în ultimii ani 16 botezuri. Cei care au fost botezați au fost fii de adventiști crescuți în credința adventistă, cu excepția a trei persoane (două femei și un bărbat, toți bătrâni), care în trecut făcuseră parte din grupări religioase interzise, în privința cărora s-a discutat în prealabil cu organele competente, dând aviz de a fi botezați la acest cult, care este legal, fiind recunoscut.

xxx

Caracteristici:

- Susțin că sunt ultima revelație înaintea domniei de 1000 ani a lui Hristos.
- Susțin că Hristos va veni în timpul cel mai scurt.
- Asemănă istoria cu o noapte întunecată.
- Admit două judecăți: una la începutul domniei de 1000 ani când va avea loc răsplătirea de către Hristos a celor drepti și a doua judecată la sfârșitul acestei domnii, când se va face osândirea celor păcătoși.
- Se va crea un cer și un pământ nou în care va sălășlui dreptatea.
- Serbează zi de odihnă sâmbăta.
- Consideră Biblia singurul izvor de învățături. Susțin că ei se conduc după Decalog (cele 10 porunci).
- Oficiază botezul numai la adulți (botezul cu apă).
- Consideră cina cea de taină (când se face împărtășania credincioșilor botezați) ca simbol în amintirea lui Hristos.
- Nu admit existența sufletului morților, afirmând că, după moarte omul se află în stare de somnolență.
- Obligativitatea credincioșilor de a plăti a 10- a parte din venit (zeciuala), care formează baza materială a cultului.
- Recomandă viață particulară austeră. Credincioșii nu consumă carne de porc și sunt cazuri când nu mănâncă nici un fel de carne. Nu fumează și nu beau alcool etc.

xxx

În țara noastră Cultul Adventist de ziua șaptea a pătruns în anul 1870. O altă infiltrație are loc în anul 1891 din Crimeea, când o parte din credincioși se stabilesc în localitatea Sarighiol, raionul Istria. În anul 1904, după ce pătrunde și în București, cultul se organizează în întreaga țară, sub conducerea unui predicator german – Gunther. Mai târziu, în anul 1906, conducător al acestui cult devine un student în medicină – Petre Aulini – care rămâne multă vreme în această funcție.

SITUAȚIE

privind comunitățile, numărul credincioșilor și al lăcașurilor de cult
ale Cultului Baptist din regiunea Dobrogea

Nr. crt.	Denumirea comunităților, filiilor și grupărilor	Raionul	Nr. credincioși	Nr. lăcașurilor de cult
1.	<u>Oraș Constanța</u>	Constanța	235	1
	- Techirghiol	Constanța	6	-
	- Eforie Sud	Constanța	7	-
	- Costinești	Constanța	2	-
	- Valu <lui> Traian	Medgidia	4	-
	<u>Total credincioși</u>		<u>254</u>	

	<u>Filia Năvodari</u> - Ovidiu - M. Kogălniceanu - Valea Neagră <u>Total credincioși</u>	Or. Constanța Or. Constanța Medgidia Medgidia	15 3 3 1 <u>22</u>	1 - - - -
2.	<u>Tulcea</u> - Zebil - Luncavița - Chilia Veche <u>Total credincioși</u>	Tulcea Istria Măcin Tulcea	77 8 8 7 <u>100</u>	1 - - - -
3.	<u>Tichilești</u>	Tulcea	27	1
4.	<u>Grădina</u>	Medgidia	21	1
5.	<u>Tariverde</u> <u>Filia Sinoe</u> - Baia <u>Total credincioși</u>	Istria Istria Istria	30 11 6 <u>17</u>	1 1 - -
6.	<u>Siminoc</u>	Medgidia	37	1
7.	<u>Corbu de Jos</u> - Tașaul - Luminița <u>Total credincioși</u>	Medgidia Medgidia Medgidia	32 3 6 <u>41</u>	1 - - -
8.	<u>Ștefan cel Mare</u> - Cernavoda - Peștera <u>Total credincioși</u>	Medgidia Medgidia Medgidia	20 2 6 <u>28</u>	1 - - -
9.	<u>Viișoara</u> - Negru Vodă - Viroaga - Gârlița - Alimanu - Șipote - Hațeg <u>Total credincioși</u>	Negru Vodă Negru Vodă Negru Vodă Adamclisi Adamclisi Adamclisi Adamclisi	29 8 3 4 2 1 1 <u>48</u>	1 - - - - - - -
<u>Total general credincioși</u>			<u>625</u>	

SITUAȚIE privind Cultul Creștin Baptist - regiunea Dobrogea

În regiunea Dobrogea, cultul are un număr de 625 credincioși, răspândiți în aproape toate raioanele, cu 11 case de rugăciuni. Credincioșii sunt grupați în 9 comunități cu 2 filii și 21 grupări, astfel:

- În orașul Constanța - 276 credincioși (împreună cu toate grupările ce aparțin de comunitatea din oraș)

- În raionul Medgidia - 127 credincioși, majoritatea fiind în localitățile: Siminoc - 37 credincioși, Corbu de Jos - 32 credincioși, Ștefan cel Mare - 19 credincioși, Grădina - 21 credincioși. În restul raionului Medgidia sunt răspândiri mai mici.

- În raionul Tulcea - 127 credincioși, cei mai mulți fiind grupați în orașul Tulcea - 77 credincioși, Tichilești - 27 credincioși, în restul localităților fiind mai puțini.

În celelalte raioane ca: N. Vodă, Adamclisi, Istria și Măcin, sunt răspândiri mai puține, cu excepția localității Tariverde din raionul Istria unde sunt 30 credincioși și a localității Viișoara din raionul N. Vodă - 29 credincioși.

În cadrul acestui cult în regiunea Dobrogea, funcționează trei deservenți (pastori) și anume:

- Călimărea Marin, are sub îndrumarea sa o comunitate și o filie.
- Ieremia Pavel, are sub îndrumarea sa 4 comunități și o filie.
- Coțofană Nicolae, are sub îndrumarea sa 4 comunități.

Pastorii acestui cult nu sunt salariați de stat ci din fonduri proprii, cu lei 600-800.

Organul superior al bisericilor baptiste este comunitatea regională (are sub conducerea sa bisericile dintr-o regiune sau din mai multe regiuni) și Uniunea comunităților baptiste, care are sediul în București.

Cultul baptist serbează duminica ca zi sfântă, când se oficiază în toate casele de rugăciuni slujbe religioase de către pastori sau diaconi (resp. locali) în lipsa pastorilor. Participarea credincioșilor la aceste slujbe se menține la un nivel ridicat ca și anul trecut și chiar față de anii trecuți, observându-se credincioși de toate vârstele, bărbați și femei, precum și tineret, mai puțini copii.

Tineretul în marea majoritate este antrenat în corurile bisericilor, care în timpul slujbelor intonează cântece religioase.

Slujbele religioase nu se oficiază cu fast, însă sunt caracterizate printr-un misticism profund, ceea ce influențează pe credincioși. În timpul când se rostesc rugăciuni din partea pastorului respectiv sau din partea credincioșilor, toți stau cu ochii închiși, unii din ei chiar plâng (mai ales femeile în etate). Pastorii se străduiesc să sâdească în conștiința credincioșilor acel misticism exagerat, pentru a-i avea cât mai aproape de biserică.

În bisericile baptiste, (cu excepția celei din orașul Constanța) se face în fiecare duminică așa numita oră duminicală (înaintea începerii slujbei) cu care ocazie se face educația religioasă a credincioșilor, pe bază de explicații (catehizarea) care durează circa o oră și se face de către pastor sau de către diaconul bisericii, cu toți credincioșii la un loc. La biserica din orașul Constanța, nu se mai face această oră duminicală, ci sâmbătă seara la ora de închinăciune, se dau unele explicații din Biblie credincioșilor. La această oră de închinăciune însă numărul credincioșilor este mic față de acela din zilele de duminică.

În cadrul cultului credincioșii se adună pentru slujbă duminica dimineața, duminică după amiază circa o oră și sâmbătă seara o oră (ora de închinăciune). Cultul serbează și sărbători religioase mai mari ca: Paștele și Crăciunul.

Caracteristic este la acest cult, ca în genere la cultele neoprotestante, oficierea unui ritual – cina domnului – când se face împărtășania credincioșilor botezați (la slujbe iau parte și credincioși nebotezați, care nu și-au făcut încă mărturisirea de credință). Acest ritual, ca și cel al botezului, cununiei, înmormântării, sau al binecuvântării copiilor este îndeplinit numai de către pastori.

Din partea credincioșilor sau din partea pastorilor, nu au fost sesizate manifestări dușmănoase față de regimul nostru. De asemenea, nu au mai fost sesizate în ultimul timp acțiuni de prozelitism (acțiuni de atragere a altor credincioși în cult). În cadrul cultului, în regiunea noastră nu s-au mai botezat noi adepți de câțiva ani de zile.

Deservenții cultului (pastorii) nu colaborează sub nici o formă cu organele locale. Față de acțiunile sociale aceștia sunt indiferenți, predicile pe care le rostesc în biserici la slujbe sunt axate pe teme religioase.

xxx

Baza materială a cultului o formează daniile în bani ale credincioșilor, care se depun într-o cutie așezată în pridvorul casei de rugăciuni (sală). Acești bani sunt contabilizați în registre special destinate cultelor, apoi banii se depun pe carnet CEC. În baza aprobării forului imediat superior, comunitățile fac cheltuieli din acești bani pentru întreținerea caselor de rugăciuni, iar o parte din bani sunt vărsați cultului central.

În țara noastră, credința baptistă a pătruns prin predicatori maghiari, aceștia fiind favorizați pentru a frânge unitatea națională a țării noastre. După Primul Război Mondial se extinde în toată țara (baptismul).

În regiunea Dobrogea, bapțiștii apar în anul 1878, refugiați din Rusia țaristă, datorită prigoanelor religioase. S-au așezat în Tulcea unde au întemeiat o comunitate, iar mai târziu construiesc o biserică (actuala casă de rugăciuni din orașul Tulcea).

În anul 1941, vin din Ardealul de Nord bapțiști care se stabilesc în Cernavoda, înființând o comunitate cu 70 membrii, mai târziu unii dintre aceștia au plecat înapoi în Ardeal. O parte din cei rămași au venit în Constanța, construind actuala casă de rugăciuni, care mai târziu a fost renovată. Credincioșii bapțiști au mai provenit și din rândurile foștilor coloniști germani, care au format în Dobrogea puternice comunități bapteste.

Numărul cel mai mare de credincioși a fost în Dobrogea în anul 1940, atingând cifra de circa 1980. După anul 1940, în urma repatrierii germanilor, numărul credincioșilor a scăzut la 545. După aceasta au mai crescut numeric, însă în mai mică măsură, atingând în anul 1958 cifra de aproximativ 740 credincioși. La 30 iunie 1962, numărul era de 625 credincioși, aceasta în urma aplicării cu strictețe a instrucțiunilor Departamentului Cultelor cu privire la reglementarea slujbelor (oficierea slujbelor într-un anumit timp – circa 3-4 ore), a interzicerii acțiunilor de prozelitism. De asemenea, scăderea numărului credincioșilor s-a datorat și intensificării muncii de culturalizare a maselor de către organele competente, etc. Scăderea numărului de credincioși mai provine și din faptul că unii credincioși au plecat din regiunea noastră, alții au decedat sau au fost excluși din cult pentru abateri pe linie religioasă, iar alți simpatizanți nu au mai solicitat să fie botezați.

Caracteristicile acestui cult sunt:

- Propovăduiește botezul numai la adulți, când cel în cauză poate să facă mărturisirea de credință.
- Credința în Dumnezeu treime.
- Credința că omul se naște înclinat spre păcat, dar prin harul lui Dumnezeu, prin pocăință și botez omul reușește să se purifice.
- Socotesc că oamenii sunt numai în trecere prin viața pământească.
- Admit jurământul și nu sunt împotriva recrutării în armată a credincioșilor.
- Serbează ca zi sfântă duminica.
- Practică ritualul - cina domnului -, când credincioșii botezați sunt împărțșiți.
- Credința în faptul că duhul sfânt purcede de la tatăl și de la fiu.
- Socotește Biblia singurul izvor de învățătură și mântuire.
- Consideră căsătoria ca fiind instituită de Dumnezeu și o admit numai între bapțiști.
- Se abțin de la băutură, de la fumat, jocuri de noroc, distracții.

SITUAȚIE

privind comunitățile, numărul credincioșilor și al lăcașurilor de cult ale Cultului Creștin după Evanghelie din regiunea Dobrogea

Nr. crt.	Denumirea comunităților și grupărilor	Raionul	Nr. credincioșilor	Nr. lăcașurilor de cult
1.	<u>Eforie Sud</u>	Oraș Constanța	17	1
	- Tuzla	Oraș Constanța	10	-
	<u>Total credincioși</u>		<u>27</u>	
	<u>Filia oraș Constanța</u>	Oraș Constanța	16	1
	- Siminoc	Medgidia	5	-
	- Lanurile	Negru Vodă	7	-
	<u>Total credincioși</u>		<u>28</u>	
	2.	<u>2 Mai, Mangalia</u>	Oraș Constanța	20
3.	<u>Oraș Tulcea</u>	Tulcea	30	1
<u>Total general credincioși</u>			105	

SITUAȚIE
privind Cultul Creștin după Evanghelie - reg. Dobrogea

În regiunea Dobrogea acest cult numără 105 credincioși, cei mai mulți făcând parte din comunitățile:

- Oraș Tulcea cu 30 credincioși, Vasile Roaită 17 credincioși de care aparțin și credincioșii din localitatea Tuzla în număr de 10, 2 Mai cu 20 credincioși, Constanța 16 credincioși. În restul regiunii sunt foarte puține răspândiri.

Cultul are în regiunea noastră un singur deservent (pastor) și anume Jidovin Constantin care domiciliază în orașul Eforie Sud, având în sarcina să controleze și îndrumarea tuturor comunităților din regiune. Acest pastor a fost numit de conducerea cultului și recunoscut de Departamentul Cultelor.

Pastorul sus-numit, nu este salarizat sub nici o formă, ci îndeplinește această funcție în mod voluntar. Numitul este tâmplar la ISBC Eforie Sud.

Slujbele religioase sunt oficiate prin rotație de acest pastor, iar în lipsa lui de așa numiții bătrâni de adunare (resp. locali).

Din partea acestui pastor cât și din partea unor credincioși, în anii 1959/1960 au fost întreprinse acțiuni de prozelitism, dar în urma discuțiilor avute cu pastorul Jidovin Constantin și cu credincioșii cultului, aceste acțiuni au încetat.

Acest cult sărbătorește ca zi sfântă – duminica –, când se oficiază slujbe la toate casele de rugăciuni. Majoritatea credincioșilor care iau parte la slujbe sunt în vârstă. Participarea acestora la slujbe se menține ridicată ca și anul trecut, datorită misticismului pe care-l practică deservenții cultului.

În cadrul cultului nu se practică catehizarea credincioșilor după un program anume stabilit, ci cu ocazia slujbelor, pastorul sau bătrânii de adunare, explică texte din Biblie.

În regiunea noastră nu am sesizat greutăți făcute organelor locale din partea credincioșilor, care sunt atât salariați la diferite întreprinderi și instituții cât și colectivști.

xxx

Baza materială a cultului o formează contribuția benevolă a credincioșilor în bani, care se face în casele de rugăciuni, cu prilejul slujbelor. Sumele colectate sunt contabilizate și depuse pe carnet CEC, din care se fac cheltuieli (cu aprobarea forului superior bisericesc) pentru diverse necesități ale comunității respective, ca: lumină, încălzit, procurare de mobilier sau întreținerea lui etc.

xxx

Caracteristici:

- Nu recunosc preoții, deoarece spun că cei care vor să se mântuiască pot s-o facă și fără preot.
- Consideră Biblia ca singurul izvor de învățături și conduită în viață.
- Cred în apropiata venire a lui Hristos și în domnia de 1000 ani.
- Manifestă o totală indiferență față de viața pământească, față de viața socială.
- Practică un misticism exagerat.
- Serbează duminica ca zi sfântă.

xxx

Cultul Creștin după Evanghelie a pătruns în țara noastră din Elveția și Germania. În anul 1890 s-a stabilit în București profesorul elvețian Bernei, care a înființat o casă de rugăciuni. În anul 1920 acest profesor a fost expulzat din țară. După el activitatea a fost dusă de un anume Grigore Constantinescu Fotino, care a răspândit ideile acestui cult mai întâi la Iași apoi la București.

În cadrul acestui cult s-au conturat până în anul 1939/40 două ramuri (au fuzionat): una practica botezul numai la adulți, iar cealaltă numită a Tudoriților, după numele prof. Tudor Popescu, admit botezul și la copii. În regiunea noastră nu s-a oficiat până în prezent nici un

botez, însă comunitățile din reg. Dobrogea, după discuțiile avute cu pastorul acestui cult, sunt pentru botezul adulților când pot să facă mărturisirea de credință.

Prima comunitate a acestui cult a apărut în regiunea Dobrogea în orașul Eforie Sud în anul 1931, înființată de numitul Petrescu Nicolae. Între anii 1932/35, apar grupări ale acestui cult și în alte localități. Cel mai mare număr de credincioși a fost în orașul Tulcea, care la înființare, cu ani în urmă, avea circa 60, aceasta din cauza trecerii adeptilor unei vechi grupări religioase – molocani – (băutori de lapte) la acest cult. În prezent în orașul Tulcea sunt 30 credincioși ai Cultului Creștin după Evanghelie, deoarece unii credincioși au plecat din localitate, iar alții au decedat și noi adepti nu au mai fost convertiți. În celelalte comunități numărul credincioșilor este mic, deoarece alți credincioși nu au mai aderat la acest cult.

SITUAȚIE
privind comunitățile, grupările și numărul credincioșilor
Cultului Penticostal din regiunea Dobrogea

Nr. crt.	Denumirea comunității și grupărilor	Raionul	Nr. credincioșilor	Nr. lăcașurilor de cult
1.	<u>Oraș Constanța</u>	Constanța	23	1
	- Ciucurova	Istria	1	-
	- Viișoara	N. Vodă	2	-
	- Cobadin	N. Vodă	2	-
	<u>Total general credincioși</u>		<u>28</u>	

SITUAȚIE
privind Cultul Penticostal - regiunea Dobrogea

În regiunea noastră acest cult are o singură comunitate și anume în orașul Constanța, având 28 credincioși și o casă de rugăciuni, pe Șoseaua Mangaliei nr. 126.

Pastorul comunității este Tănăsache Iulian, paznic la PTTR Constanța; nu este salarizat sub nici o formă de către cult, această funcție având-o în mod benevol. A fost numit de conducerea cultului cu recunoașterea Departamentului Cultelor.

La slujbele religioase ce se oficiază în zilele de duminică, participă aproape toți credincioșii, majoritatea fiind în vârstă. Față de anii trecuți numărul celor care iau parte la slujbe a rămas aproximativ la același nivel ridicat. Cu ocazia slujbelor, pastorii întrețin un misticism exagerat, căutând prin aceasta să îndoctrineze și să-i impresioneze cât mai mult pe credincioși. Majoritatea acestor credincioși sunt colectivști, mai puțini muncitori sau meseriași, precum și femei casnice.

Până în prezent nu am sesizat din partea pastorului și nici din partea credincioșilor acțiuni dușmănoase și nici acțiuni de prozelitism (acțiuni de atragere de noi adepti de la alte culte).

xxx

Baza materială a cultului o formează daniile în bani ale credincioșilor, care se fac în casele de rugăciuni, cu ocazia slujbelor. Acești bani sunt depuși la CEC, iar din ei se cheltuiesc pentru întreținerea cultului.

Pastorul acestui cult ține legătura cu biroul nostru regional și își însușește sugestiile sau îndrumările ce i le dăm.

Cultul nu are școli religioase pentru pregătirea deservenților, cei mai cu experiență sunt numiți pastori de conducerea cultului și recunoscuți de Departamentul Cultelor.

Ca for central al mai multor comunități dintr-o regiune, sau mai multe regiuni, este Filiala. Comunitatea din orașul Constanța aparține de Filiala din București.

Cultul editează o publicație religioasă denumită – Buletinul Cultului Penticostal – care apare foarte rar și numai cu aprobarea Departamentului Cultelor.

Caracteristici:

- Nu se botează cu apă, deoarece doctrina lor spune că credincioșii sunt botezați de duhul sfânt.
- Prin posturi drastice și prin rugăciuni stăruitoare cred că asupra credincioșilor se coboară duhul sfânt, făcând pe câte unul să vorbească în alte limbi, să procească (Glosolania, patima de a vorbi).
- Se propovăduiește domnia de 1000 ani a lui Hristos care va reveni pe pământ.
- Credința în sfârșitul lumii.
- Abținerea totală de la consumarea băuturilor alcoolice, a jocurilor de noroc.
- Neadmiterea divorțului.
- Nu admit credincioșilor participarea la spectacole, filme, manifestări cultural-artistice etc.
- Serbează ca zi sfântă, duminica.
- Practicarea ritualului – Cina Domnului – împărțășania credincioșilor, o dată pe lună.

xxx

Cultul Penticostal a apărut pentru prima oară în America, în Kansas. În țara noastră acest cult a apărut prin anul 1923, fiind popularizat prin revista „Vestea Evangheliei”, redactată de Pavel Budeanu. Cultul se răspândește la început în Ardeal, apoi și în alte regiuni ale țării. În regiunea Dobrogea, primii credincioși ai acestui cult au apărut în anul 1929, în localitatea Jegălia, raionul Fetești, din care în anul 1933/ 1934 o parte au trecut la Cultul Baptist, iar alți credincioși au părăsit localitatea.

Majoritatea credincioșilor din regiunea noastră provin din credincioșii veniți în decursul timpului din Banat.

În rândul credincioșilor acestui cult au avut loc în trecut fluctuații, unii dintre aceștia au trecut la Cultul Baptist, alții s-au rupt de la bapțiști și au trecut la Cultul Penticostal.

La comunitatea din orașul Constanța, de mulți ani, numărul credincioșilor se menține la un nivel scăzut.

SITUAȚIE

privind gruparea religioasă interzisă – Adventist reformistă din regiunea Dobrogea

Adepii acestei grupări sunt în regiunea noastră în număr de aproximativ 8 familii, răspândiți astfel:

- Raionul Adamclisi în localitățile: Almalău - o familie, Esehioi - 2 familii.
- Raionul Istria, în localitatea Sinoe - 5 familii.

Acești credincioși nu au pastori și nici case de rugăciuni.

Grupare este interzisă deoarece doctrina religioasă este contrară legilor statului nostru.

Nu s-au sesizat manifestări religioase din partea credincioșilor sub nici o formă. Această grupare este sub continua supraveghere a organelor competente.

Caracteristici:

- Credincioșii sunt fanatici.
- Interzicerea consumării oricărui fel de carne.
- La baza credinței stă Decalogul (cele 10 porunci).
- Se supun mai mult lui Dumnezeu și mai puțin oamenilor.
- Refuzul de a pune mâna pe arme.
- Atitudinea negativă a credincioșilor față de problemele social-politice.

xxx

Această grupare religioasă este o mișcare de reformațiune ce s-a rupt de la Cultul Adventist de ziua șaptea. Pentru prima oară a apărut în SUA. În Europa a pătruns prin Germania. În regiunea noastră, primii credincioși au apărut în anul 1922 și anume în comuna Sinoe, Raionul Istria, apoi în 1928 în Raionul Fetești (acum aparține de regiunea București). Începând din anul 1941/ 1942, s-au răspândit în Raionul Măcin și în alte raioane.

După anul 1947, când a apărut Legea cultelor, gruparea fiind interzisă, numărul acestor credincioși a scăzut foarte mult, mulți credincioși trecând la biserica ortodoxă.

SITUAȚIE

privind gruparea religioasă interzisă – Penticostali dizidenți din regiunea Dobrogea

Această grupare are în regiunea noastră aproximativ 14 familii, în următoarele raioane:

- Istria, în localitatea Ciucurova - 8 familii
- Măcin, satul Dealul Mare - 2 familii
- Hârșova, com. Topologu - 4 familii

Grupare este interzisă de lege, fiind sub supravegherea organelor competente. Din partea adeptilor nu s-au sesizat nici un fel de manifestări religioase sau de altă natură.

Membrii acestei grupări sunt ruți de la Cultul Penticostal în perioada 1946-1948, nefiind de acord cu faptul că acesta se supune legilor și orânduirii de stat a R.P.R.

Credincioșii acestei grupări sunt ruți de viața cultural educativă.

Doctrina acestei grupări nu recunoaște statul, armata, școala și celelalte organizații, considerându-le ca fiind ale diavolului.

xxx

În regiunea noastră, primii credincioși au apărut în anul 1948, în Raionul Istria, iar în anul 1950 în Raionul Măcin.

(S.J.A.N. Constanța, fond Comitetul Regional P.C.R. Constanța, dosar 40/1961-1965, f. 6-51).

BIBLIOGRAFIE

I.

1. Arhive:

Arhiva Arhiepiscopiei Tomisului, dosar 2750/1950, f. 14.

Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Constanța, fond Episcopia Constanței, dosar 1/1936, f. 13-32; fond Comitetul Regional P.C.R. Constanța, dosar 40/1961-1965, f. 6-51.

2. Documete publicate:

COMAN, V., GRIGORE, N. 2010, *Schimbul de populație româno-bulgar. Implicațiile asupra românilor evacuați. Documente (1940-1948)*, Constanța.

SCURTU, I. (ed.) 1994a, *România. Viața politică în documente. 1945*, București.

SCURTU, I. (ed.) 1994b, *România. Viața politică în documente. 1947*, București.

II. Lucrări generale și speciale:

- *** *Biserici catolice din Dobrogea*, București, 2009.
- *** *Ghidul principalelor așezăminte religioase din Dobrogea*, Constanța, 2005.
- *** *Monumentele religioase ale Dobrogei*, Editura RITT, Siliștriu, 2008.
- *** *Zece ani de autonomie bisericească. Monografie realizată de Consiliul Cultural al Sf. Episcopii de Constanța și Tipărită prin îngrijirea D-lui Eugen Cialic, consilier și deputat Eparhial*, Călărași, 1936.
- ALI, I. (ed.) f.a., *Turcii și tătarii din România. Scurt istoric. Lăcașuri de cult musulmane din România – Dobrogea*, Constanța.
- BAUMANN, V.H. 2005, *Prezența elenilor la Tulcea*, f.e., București.
- BIRĂU, R. 2008, *Mișcarea pentecostală: mondială, în România și în Reșița. Darurile Duhului Sfânt*, Reșița.
- BUJOR, I.T. 2005, *Oameni și altare. O istorie a lăcașurilor de închinare din Conferința Muntenia a Bisericii Creștine Adventiste de Ziua a Șaptea (1920-2000)*, I, București.
- BUJOR, I.T. 2006, *Oameni și altare. O istorie a lăcașurilor de închinare din Conferința Muntenia a Bisericii Creștine Adventiste de Ziua a Șaptea (1920-2000)*, II, București.
- CHERAMIDOGLU, C. 2006, *Germanii dobrogeni în perioada 1941-1947*, în V.Ciorbea (ed.), *Germanii dobrogeni – istorie și civilizație*, Constanța, p. 225-226.
- COJOC, M. 2001, *Evoluția Dobrogei între anii 1944-1964. Principalele aspecte din economie și societate*, București.
- COMAN, V. 2006, *Unele considerații privind populația de etnie germană din județul Constanța în anul 1940*, în V.Ciorbea (ed.), *Germanii dobrogeni – istorie și civilizație*, Constanța, 2006, p. 219-224;
- COMAN, V. 2012, *Situația unor culte creștine din cuprinsul Episcopiei Tomisului (Constanței) într-un document din anul 1936*, în V. Ciorbea, C. Apostoleanu, A. Gheorghiu (ed.), *In memoriam Liliana Lazia*, Constanța, p. 297-321.
- CROITOR, V. 2010, *Răscumpărarea memoriei. Cultul Pentecostal în perioada comunistă*, Medgidia.
- DOBRINESCU, V.F. 1988, *România și organizarea postbelică a lumii (1945-1947)*, București.
- DOBRINESCU, V.F., Tompea, D. 1996, *România la cele două conferințe de pace de la Paris (1919-1920, 1946-1947). Un studiu comparativ*, Focșani.
- DRĂGOI, E. 1990, *Ierarhi și preoți de seamă la Dunărea de Jos 1864-1989*, Galați.
- DUMITRAȘCU, G. 1996, *Localități, biserici și mănăstiri românești în Dobrogea, până la 1878*, Constanța.
- FITZAN, C.G. 2009, *Mișcarea adventistă de ziua a șaptea din România*, Șelimbăr.
- GHERASIM, D. 1943, *Schimbul de populații între state*, București.
- IBRAM, N. 1998, *Comunitatea musulmană din Dobrogea. Repere de viață spirituală. Viața religioasă și învățământul în limba maternă*, Constanța.
- IBRAM, N. 2003, *Tradiții și obiceiuri ale turcilor din România*, Constanța.
- IBRAM, N. 2007, *Musulmanii din România*, Constanța.
- IBRAM, N. 2011, *Comunitatea musulmană din Dobrogea. Pagini de cultură și civilizație*, Constanța.
- ILIEȘ, A.A. (ed.) 2009, *Monografia comunei Luizi-Călugăra*, Roman.
- ILINOIU, G. 1928, *Culte în Dobrogea, în 1878-1928. Dobrogea. Cincizeci de ani de viață românească*, București, p. 585-639.
- IPATIOV, F. 2001, *Rușii-lipoveni din România. Studiu de geografie umană*, Cluj-Napoca.
- JENARU, M. 2007, *Armenians in Dobrudja*, în I. Țighiliu, M. Cojoc (ed.), *Dobrudja: a cross cultural pool. A Multi-Etnic space*, Târgoviște, p. 45-71.
- LASCU, S. 2004, *Prezențe ale turco-tătarilor în viața spirituală a Dobrogei (1913-1915)*, în Cojoc, M. (ed.), *Tătarii în istoria românilor*, I, Constanța, p. 13-42.
- LIMONA, R. 2009, *Populația Dobrogei în perioada interbelică*, Tulcea.

- MANDALIAN, A. 2005, *Biserica apostolică armeană*, în S. Tavitian (ed.), *Dobrogea, tărâmul dintre ape*, Constanța, p. 30-34.
- MÂNDRU, D. 2007, *Between Leipzig and Levant: Trails, Traces and Armenians Monasteries*, în L. Țighiliu, M. Cojoc (ed.), *Dobrudja: a cross cultural pool. A Multi-Etnic space* Târgoviște, p. 71-75.
- MOISUC, V. 2002, *Istoria relațiilor internaționale. Până la mijlocul secolului al XX-lea*, București.
- MURARU, I., IANCU, G. 1995, *Constituțiile române – Texte. Note. Prezentare Comparativă*. Ed. III, București.
- PAPACOSTEA-DANIELOPOLU, C. 1996, *Comunitățile grecești din România în secolul al XIX-lea*, București.
- PĂCURARIU, M. 1981, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, vol. I-III, București.
- PĂULEANU, D. 2003, *Constanța. Aventura unui proiect european*, Constanța.
- PĂULEANU, D., COMAN, V. 2008, *Catedrala „Sf. Apostoli Petru și Pavel” Constanța 1883-2008*, Constanța.
- PĂULEANU, D., COMAN, V. 2010, *Moscheea Regală „Carol I” Constanța 1910-2010*, Constanța.
- POPOVICI, A. 2007, *Istoria bapțiștilor din România 1856-1989*, Ed. II, Oradea.
- RĂDULESCU, A. 2004, *Mitropolia Tomisului. Tradiție și actualitate*, Constanța, p. 90-145
- RĂDULESCU, A., BITOLEANU, I. 1998, *Istoria Dobrogei*, Ed. II, Constanța.
- RĂDULESCU, G. 2011, *Starea religioasă a Dobrogei, în decursul vremurilor*, Ed. II, Constanța.
- RÂȘNOVEANU, I. 2008, *Aspecte privind minoritățile etnice și religioase din Dobrogea interbelică*, în Coman, V. (ed.), *Dobrogea model de conviețuire multietnică și multiculturală*, Constanța, p. 251-263.
- ROTARU, I.G., OPRIȘ, D.I., ROȘCA-NĂSTĂSESCU, B. 2009, *O istorie a adventismului de ziua a șaptea din România, vol. I, Premise. Sau cum a pregătit Dumnezeu terenul*, București.
- RÖSLER-SCHMIDT, A. 2012, *Die deutschen evangelischen Gemeinden in der Dobrudscha*, în xxx. 2012, *Evangelisch in Altrumänien. Forschungen und Quellen zur Geschichte der deutschsprachigen evangelischen Kirchengemeinden im rumänischen Regat Sibiu/Hermannstadt und Bonn*, Christa Stache, C., Theilemann, W. G., p. 98-121.
- RUNCAN, N. 1993, *Aspecte din viața creștină dobrogeană de la începuturi până în zilele noastre*, în Lascu, S., Vitanos, C. (coord.), *Colegiul Pedagogic „Constantin Brătescu”*. *Valori ale civilizației românești în Dobrogea* Constanța, p. 198-236.
- RUSU, I. 2011, *Cine sunt creștinii după Evanghelie? Curente teologice care au influențat doctrinele specifice ale Bisericilor Creștine după Evanghelie din România în perioada interbelică și comunistă*, București.
- SCURTU, I. 2002, *Studiu introductiv*, în *Stenogramele ședințelor Biroului Politic al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român, I, 1948*, București, III-IV.
- STAIKU, C. 1936, *Raport-program pentru misiune*, în „Tomis. Revistă eparhială de Constanța”, XIII, 8-9-10, p. 267-287.
- STAN, F. 2008, *Incursiuni în istoria comunităților etnice dobrogene*, în V. Ciorbea (ed.), *Dobrogea 1878-2008. Orizonturi deschise de mandatul european*, Constanța, p. 407-423.
- STINGHE, H., TOMA, C. 2007, *Despre germanii din Dobrogea*, Ed. II, Constanța.
- SYNAN, V., ANDREIESCU, V. 2004, *Tradiția mișcării pentecostale din România. Mișcările carismatice din secolul XX*, Oradea.
- ȘANDRU, D. 2003, *Mișcări de populație în România (1940-1948)*, București.
- ȘANDRU, T. 1992, *Biserica pentecostală în istoria creștinismului*, București.
- ȘANDRU, T. 1995, *Biserica creștină. Evoluție și spiritualitate*, București.
- ȘANDRU, T. 1997, *Trezirea spirituală pentecostală din România*, București.
- TAVITIAN, S. 2003, *Armenii dobrogeni în istoria și civilizația românilor*, Constanța.

- TAVITIAN, T. 2005, *Dobrogea, țărâmul dintre ape*, Constanța.
- TEODOSIE, P., RĂDULESCU, A. 2004, *Mitropolia Tomisului. Tradiție și actualitate*, Constanța.
- TISMĂNEANU, V., DOBRINCU, D., CRISTIAN, V. (ed.) 2007, Comisia prezidențială pentru analiza dictaturii comuniste din România, *Raport final*, București.
- ȚIGHILIU, I. 2007, *Dobrudja, a Multi-Ethnic space. The Jews (1878-1947)*, în L. Țighiliu, M. Cojoc (ed.), *Dobrudja: a cross cultural pool. A Multi-Etnic space*, Târgoviște, p. 135-153.